

ProCredit Bank

Част от
ПроКредит Груп

*Консолидиран
Годишен
Финансов Отчет
2015*

ПРОКРЕДИТ БАНК (БЪЛГАРИЯ) ЕАД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 ДЕКЕМВРИ 2015 г.

Съдържание

Доклад на независимия одитор

Консолидиран отчет за приходи и разходи	1
Консолидиран отчет за всеобхватния доход.....	2
Консолидиран отчет за финансовото състояние	3
Консолидиран отчет за промените в собствения капитал.....	4
Консолидиран отчет за паричните потоци	5
Приложения към индивидуалния финансов отчет.....	6-58
Годишен консолидиран доклад за дейността	59-69

Доклад на независимия одитор

До акционера на ПроКредит Банк (България) ЕАД

Доклад върху консолидирания финансов отчет

Ние извършихме одит на приложения консолидиран финансов отчет на „ПроКредит Банк (България) ЕАД и неговите дъщерни дружества (Групата), включващ консолидиран отчет за финансовото състояние към 31 декември 2015 г. и консолидирания отчет за доходите, консолидирания отчет за всеобхватния доход, консолидирания отчет за промените в собствения капитал, консолидирания отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и обобщеното оповестяване на съществени счетоводни политики и другите пояснителни приложения.

Отговорност на ръководството за консолидирания финансов отчет

Ръководството е отговорно за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети в Европейския съюз, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи като необходима за изготвянето на консолидирания финансов отчет, който да не съдържа съществени отклонения, независимо дали те се дължат на измама или грешка.

Отговорност на одитора

Нашата отговорност се свежда до изразяване на одиторско мнение върху този консолидиран финансов отчет, основаващо се на извършения от нас одит. Нашият одит бе проведен в съответствие с професионалните изисквания на Международните одиторски стандарти. Тези стандарти налагат спазване на етичните изисквания, както и одитът да бъде планиран и проведен така, че ние да се убедим в разумна степен на сигурност доколко консолидираният финансов отчет не съдържа съществени отклонения.

Одитът включва изпълнението на процедури с цел получаване на одиторски доказателства относно сумите и оповестяванията, представени в консолидирания финансов отчет. Избраните процедури зависят от преценката на одитора, включително оценката на рисковете от съществени отклонения в консолидирания финансов отчет, независимо дали те се дължат на измама или на грешка. При извършването на тези оценки на риска одиторът взема под внимание системата за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на консолидирания финансов отчет от страна на предприятието, за да разработи одиторски процедури, които са подходящи при тези обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на системата за вътрешен контрол на предприятието. Одитът също така включва оценка на уместността на прилаганите счетоводни политики и разумността на приблизителните счетоводни оценки, направени от ръководството, както и оценка на цялостното представяне на консолидирания финансов отчет.

Считаме, че извършеният от нас одит предоставя достатъчна и подходяща база за изразеното от нас одиторско мнение.

Мнение

По наше мнение, консолидираният финансов отчет представя достоверно във всички съществени аспекти финансовото състояние на Групата на ПроКредит Банк (България) ЕАД към 31 декември 2015 г., както и нейните финансови резултати от дейността и паричните потоци за годината, завършваща тогава, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети в Европейския съюз.

Доклад върху други правни и регулаторни изисквания

Ръководството също така носи отговорност за изготвянето на консолидиран годишен доклад за дейността в съответствие с изискванията на Закона за счетоводството.

Закопът за счетоводството изисква от нас да изразим мнение относно съответствието между годишния консолидиран доклад за дейността на Групата и годишния консолидиран финансов отчет за същия отчетен период.

По наше мнение, годишният консолидиран доклад за дейността, изложен от стр. 59 до стр. 69 е изготвен в съответствие с приложения годишен консолидиран финансов отчет на Групата към 31 декември 2015 г.

Росица Ботева
Регистриран одитор

Щефан Вайблен
ПрайсуотърхаусКупърс Одит ООД

31 март 2016 г.
гр. София

Консолидиран отчет за приходи и разходи

(всички суми са в хиляди лева)

	Прил.	Годината приключила на 31 декември	
		2015	2014
Приходи от лихви	6	81,113	91,701
Разходи за лихви	6	(12,393)	(23,313)
Нетен доход от лихви		68,720	68,388
Разходи за обезценка	7	(6,180)	(2,772)
Нетен доход от лихви след разходи за обезценка		62,540	65,616
Приходи от такси и комисиони	8	21,261	20,615
Разходи за такси и комисиони	8	(1,575)	(1,349)
Нетен доход от такси и комисиони		19,686	19,266
Нетен доход от търговски операции	9	5,841	4,341
Нетен доход от финансови активи на разположение за продажба	10	(741)	-
Други (разходи)/приходи от дейността, нетно	11	(2,082)	(2,436)
Приходи от дейността		85,244	86,787
Разходи за персонала	12	(19,784)	(25,171)
Административни разходи	13	(33,410)	(35,144)
Разходи за дейността		(53,194)	(60,315)
Печалба преди данъчно облагане		32,050	26,472
Разходи за данъци	14	(3,381)	(2,940)
Печалба за периода		28,669	23,532

Консолидираният финансов отчет, представен на страници от 1 до 58, е одобрен от Управителния съвет и подписан от негово име от:

Румяна Тодорова
Изпълнителен директор и
Член на Управителния съвет
31 март 2016 г.

Рели Пейчева
Изпълнителен директор и
Член на Управителния съвет

Заверил съгласно одиторския доклад

Росица Ботева
Регистриран одитор
Дата: 31 март 2016 г.

Щефан Вайблен
ПрайсуотърхаусКупърс Одит ООД
Дата: 31 март 2016 г.

Приложенията на страници от 6 до 58 представляват неразделна част от този годишен консолидиран финансов отчет.

Консолидиран отчет за всеобхватния доход

(всички суми са в хиляди лева)

	Прил.	Годината приключила на 31 декември	
		2015	2014
Печалба за периода		28,669	23,532
Позиции, които няма да бъдат признати в отчета за приходи и разходи Преоценки на доходи след напускане, нетно от данъци		15	32
Позиции, които могат да бъдат признати в отчета за приходи и разходи Нетна промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение за продажба		6,857	(741)
Друг всеобхватен доход за периода, нетно от данъци		6,872	(709)
Общо всеобхватен доход за периода		35,541	22,823

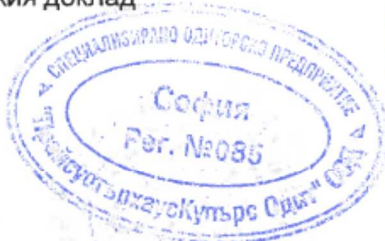
Консолидираният финансов отчет, представен на страници от 1 до 58, е одобрен от
Управителния съвет и подписан от неговия председател

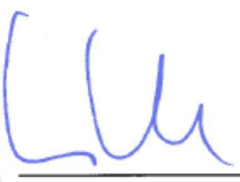

Румяна Тодорова
Изпълнителен директор и
Член на Управителния съвет
31 март 2016 г.

Рени Пейчева
Изпълнителен директор и
Член на Управителния съвет

Заверил съгласно одиторския доклад

Росица Ботева
Регистриран одитор
Дата: 31 март 2016 г.

Щефан Вайблен
ПрайсуотърхаусКупърс Одит ООД
Дата: 31 март 2016 г.

Приложенията на страници от 6 до 58 представляват неразделна част от този годишен консолидиран финансов отчет.

Консолидиран отчет за финансовото състояние
(всички суми са в хиляди лева)

	Прил.	Към 31 декември	
		2015	2014
АКТИВИ			
Парични средства и наличности по сметки в БНБ	15	199,210	201,246
Вземания от банки	16	102,571	138,119
Финансови активи на разположение за продажба	17	28,012	29,450
Кредити и вземания от клиенти	18	1,172,167	1,025,103
Обезценка на кредити и вземания от клиенти	19	(38,616)	(36,339)
Дълготрайни материални активи	20	47,531	45,407
Нематериални активи	20	2,921	3,302
Отсрочени данъчни активи	21	133	9
Други активи	22	22,717	29,641
Общо активи		1,536,646	1,435,938
ПАСИВИ			
Привлечени средства от банки	23	53,897	87,287
Привлечени средства от клиенти	24	1,116,585	960,010
Привлечени средства от финансови институции	25	156,928	200,687
Други пасиви	26	5,023	3,412
Провизии	27	496	483
Текущи данъчни пасиви		1,016	259
Подчинен срочен дълг		-	8,138
Общо пасиви		1,333,945	1,260,276
СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
Акционерен капитал и премиен резерв	28	139,130	139,130
Законови резерви	28	3,953	3,953
Други резерви	28	6,626	6,611
Неразпределена печалба	28	47,107	26,940
Преоценъчен резерв	28	5,885	(972)
Общо собствен капитал		202,701	175,662
Общо собствен капитал и пасиви		1,536,646	1,435,938

Консолидираният финансов отчет, представен на страници от 1 до 58, е одобрен от Управителния съвет и подписан от негово име от:

Румяна Тодорова
Изпълнителен директор и
Член на Управителния съвет
31 март 2016 г.

Заверил съгласно одиторския доклад

Росица Ботева
Регистриран одитор
Дата: 31 март 2016 г.

Румяна Перчева
Изпълнителен директор и
Член на Управителния съвет

Щефан Вайблен
ПрайсуотърхаусКупърс Одит ООД
Дата: 31 март 2016 г.

Приложенията на страници от 6 до 58 представляват неразделна част от този годишен консолидиран финансов отчет.

Консолидиран отчет за промените в собствения капитал

(всички суми са в хиляди лева)

	Акцио- нерен капитал	Премиен резерв	Законови резерви	Други резерви	Неразпре- делена печалба	Преоце- нъчен резерв	Общо
Салдо към 1 януари 2014 г.	125,855	3,496	3,953	6,579	31,635	(231)	171,287
Печалба за периода							
Всеобхватен доход за периода							
Преоценка на финансови активи на разположение за продажба	-	-	-	-	-	(741)	(741)
Преоценки на доходи след напускане, нетно от данъци	-	-	-	32	-	-	32
Печалба за периода	-	-	-	-	23,532	-	23,532
Общо всеобхватен доход за периода	-	-	-	32	23,532	(741)	22,823
Сделки с акционери, отчетени в собствения капитал							
Вноски от, и разпределения към акционери							
Изплатени дивиденди	-	-	-	-	(28,227)	-	(28,227)
Увеличение на акционерния капитал	9,779	-	-	-	-	-	9,779
Общо сделки с акционери, отчетени в собствения капитал	9,779	-	-	-	(28,227)	-	(18,448)
Салдо към 31 декември 2014 г.	135,634	3,496	3,953	6,611	26,940	(972)	175,662
Всеобхватен доход за периода							
Преоценка на финансови активи на разположение за продажба	-	-	-	-	-	6,857	6,857
Преоценки на доходи след напускане, нетно от данъци	-	-	-	15	-	-	15
Печалба за периода	-	-	-	-	28,669	-	28,669
Общо всеобхватен доход за периода	-	-	-	15	28,669	6,857	35,541
Сделки с акционери, отчетени в собствения капитал							
Вноски от, и разпределения към акционери							
Изплатени дивиденди	-	-	-	-	(8,502)	-	(8,502)
Общо сделки с акционери, отчетени в собствения капитал	-	-	-	-	(8,502)	-	(8,502)
Салдо към 31 декември 2015 г.	135,634	3,496	3,953	6,626	47,107	5,885	202,701

Консолидираният финансов отчет, представен на страници от 1 до 58, е одобрен от
Управителния съвет и подписан от негово име

Румяна Тодорова
Изпълнителен директор и
Член на Управителния съвет
31 март 2016 г.

Заверил съгласно одиторския доклад

Росица Ботева
Регистриран одитор
Дата: 31 март 2016 г.

Приложенията на страници от 6 до 58 представляват неразделна част от този годишен
консолидиран финансов отчет

Релия Пейчева
Изпълнителен директор и
Член на Управителния съвет

Щефан Вайблен
ПрайсуотърхаусКупърс Одит ООД
Дата: 31 март 2016 г.

Консолидиран отчет за паричните потоци
(всички суми са в хиляди лева)

Прил.	Към 31 декември	
	2014	2013
Печалба за периода	28,669	23,532
Непарични позиции включени в печалбата за периода и преход към парични потоци от основна дейност		
Разходи за обезценка на кредити	7, 19 6,180	2,772
Амортизация	13 5,452	5,527
Нетни нереализирани печалби от валутна преоценка	9 (190)	(19)
Нетен доход от лихви и дивиденди	6 (68,720)	(68,388)
Разходи за данъци	14 3,381	2,940
Промяна в активите и пасивите от основна дейност след непарични позиции		
Минимални задължителни резерви в БНБ	(15,479)	230
Вземания от банки	(9,779)	-
Кредити и аванси на клиенти	(154,168)	24,983
Други активи	7,692	(667)
Привлечени средства от други банки	(33,292)	17,928
Привлечени средства от клиенти	160,481	66,351
Други пасиви	1,624	(2,280)
Получени лихви	85,265	95,406
Платени лихви	(16,378)	(28,328)
Платени данъци	(3,517)	(2,784)
Нетен паричен поток от основна дейност	(2,779)	137,203
Покупки/ продажби на:		
Дълготрайни материални и нематериални активи	(7,196)	(5,320)
Финансови активи	7,669	-
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност	473	(5,320)
Парични потоци от финансова дейност		
Изплатени дивиденди	(8,502)	(28,227)
Увеличение на акционерния капитал	-	9,779
Други привлечени средства	(52,035)	(18,555)
Нетен паричен поток от финансова дейност	(60,537)	(37,003)
Нетно увеличение на паричните средства и еквиваленти	(62,843)	94,880
Парични средства и еквиваленти в началото на периода	262,047	167,167
Парични средства и еквиваленти в края на периода	15 199,204	262,047

Консолидираният финансов отчет, представен на страници от 1 до 58, е одобрен от Управителния съвет и подписан от негово име от:

Румяна Тодорова
Изпълнителен директор и
Член на Управителния съвет
31 март 2016 г.

Рези Гейчева
Изпълнителен директор и
Член на Управителния съвет

Заверил съгласно одиторския доклад

Росица Ботева
Регистриран одитор
Дата: 31 март 2016 г.

Щефан Вайблен
ПрайсуотърхаусКупърс Одит ООД
Дата: 31 март 2016 г.

Приложенията на страници от 6 до 58 представляват неразделна част от този годишен консолидиран финансов отчет.

1 Отчетно дружество

ПроКредит Банк (България) ЕАД („ПроКредит Банк“ или „Банката“) е основана на 6 юни 2001 г. в резултат на учредителното събрание, проведено от международно ориентирани инвеститори, много от които днес са акционери в ПроКредит Холдинг АГ & Ко. КГаА („ПроКредит Холдинг“). От началото на 2013 г. едноличен собственик на капитала на Банката е ПроКредит Холдинг.

Банката е част от международна група от финансови институции, която се притежава от ПроКредит Холдинг. ПроКредит Холдинг е компанията-майка и упражнява контрол върху дейността на групата от ПроКредит банки („Групата на ПроКредит“). Банката има едно дъщерно дружество, което е изцяло притежавано от нея – ПроКредит Пропъртиз ЕАД (общо определени като „Групата“).

Банката се управлява чрез Надзорен съвет, състоящ се от петима членове и Управителен съвет, състоящ се от петима членове към 31 декември 2015 г., избирани за период от три години.

ПроКредит Банк е ориентирана към развитие банка, която предлага пълен набор от услуги, като цели да бъде основна банка на обслужване за бизнес клиенти и физически лица. Бизнес клиентите, на които Банката предлага услуги, са дружества, земеделски производители и самонаети лица. Те се категоризират като много малки, малки и средни предприятия в зависимост от своя бизнес потенциал. Клиентите физически лица са редовни получатели на доход (от заплата, пенсия или др.), учащи и собственици на бизнес. Банката се стреми да придобива подробни познания за своите клиенти и да прилага индивидуален подход и стратегия за обслужване на всеки отделен клиент, които се базират на профила на клиента. Стратегически фокус на Банката са производствените дружества, земеделските производители, както и финансирането на проекти, свързани с енергийна ефективност и опазване на околната среда.

2 База за изготвяне

а Съответствие с Международните стандарти за финансови отчети

Консолидираният финансов отчет на Банката е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансови отчети („МСФО“), публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти и приети от Европейския съюз („ЕС“). Финансовият отчет е изготвен на индивидуална база, в съответствие със Закона за счетоводството. Консолидираният финансов отчет е неделима част от консолидирания финансов отчет на Групата, който е одобрен от ръководството на 31 март 2016 г.

Консолидираният финансов отчет съдържа консолидиран отчет за приходи и разходи, консолидиран отчет за всеобхватния доход, консолидиран отчет за финансовото състояние, консолидиран отчет за промените в собствения капитал, консолидиран отчет за паричните потоци и приложения към индивидуалния финансов отчет. Изготвянето на финансовия отчет в съответствие с изискванията на МСФО 7 за естеството и степента на рисковете, възникващи от финансовите инструменти и тяхното управление е представен в риск частта на отчета на ръководството.

Основните счетоводни политики са последователно прилагани за всички представени години, освен ако изрично не е посочено друго. Финансовият отчет е представен в български лева, освен ако изрично не е посочено друго. Фискалната година на Групата е календарната година. Отчитането и оценките се правят при предположението за действащо предприятие.

2 База за изготвяне (продължение)

б Консолидация

Консолидираният финансов отчет включва финансовите отчети на ПроКредит Банк (България) АД и дъщерното ѝ дружество към 31 декември 2013 г. Дъщерни дружества са тези дружества, които се контролират от Групата т.е., в които Групата определя финансовата и оперативна политика. Всички дъщерни дружества са изцяло консолидирани. Дъщерните дружества се консолидират от датата, на която контролът се прехвърля на Групата. В края на 2015 г. групата има едно изцяло притежавано дъщерно дружество – ПроКредит Пропъртийз ЕАД. Вътрешнофирмените операции, салда и нереализирани печалби и загуби от операции между Банката и дъщерните дружества са елиминирани. При необходимост счетоводната политика на дъщерното дружество се променя с цел да се постигне съответствие с политиката, приета от Групата. За придобивания на дъщерни дружества се прилага методът на придобиването.

в База на оценка

Консолидираният финансов отчет е изготвен на база амортизирана стойност, освен ако МСФО не изискват представяне по справедлива стойност. Финансови инструменти, които текущо се оценяват по справедлива стойност за счетоводни цели, включват тези, класифицирани като на разположение за продажба. В счетоводните политики, представени по-долу, са включени детайли относно прилаганите методи за оценка.

г Прилагане на приблизителни оценки и преценки

Финансовите отчети и финансовият резултат на групата се влияят от предположения, оценки и преценки на ръководството, които при необходимост трябва да бъдат направени в хода на индивидуалните финансови отчети.

Всички оценки и предположения, които се изискват от МСФО, са най-добри оценки в съответствие с приложимия стандарт. Оценка и преценките се определят систематично и се базират на историческия опит и други фактори, които включват и очакванията за бъдещи събития, които се приемат за вероятни при определени обстоятелства.

Преценките на ръководството за определени позиции са особено критични за финансовия резултат и състояние, поради съществения си размер. Това се отнася за следните позиции:

Загуби от обезценка на кредити и други вземания

Групата оценява своя кредитен портфейл поне веднъж месечно, за да определи наличието на обезценка. При определяне на това дали загубата от обезценка трябва да се отрази в отчета за приходи и разходи, Групата прави преценка дали са налице обективни доказателства, че съществува оценимо намаление на бъдещите парични потоци, които произтичат от портфейл от кредити, преди намалението да бъде идентифицирано с конкретен кредит от този портфейл. Подобни обективни доказателства включват данни, че платежоспособността на кредитополучателите от определена група се е влошила или, че е налице връзка между условията в националната или местната икономика с неизпълнението на задължения в група от кредитополучатели. Ръководството, при планиране на бъдещите парични потоци, използва оценки, които са основани на историческите загуби, които са свързани с активи, чиито характеристики за кредитен риск са сходни с тези, които са включени в портфейла.

2 База за изготвяне (продължение)

г Прилагане на приблизителни оценки и преценки (продължение)

Загуби от обезценка на кредити и други вземания(продължение)

Методологията и предположенията, които се използват за оценка, както на размера, така и на периода на бъдещите парични потоци, подлежат на регулярен преглед, за да се редуцира всяка разлика между оценката на загубата и реално претърпяната загуба.

Оценяване на отсрочени данъчни активи

Групата признава отсрочени данъчни активи само до степента, до която е вероятно, че ще бъде налична данъчно облагаема печалба, за сметка на която да се използват ефектите за намаляване на данъка (прил. 14 за данъчната политика на Групата). Прогнозата за печалбата е базирана на последния бизнес план за 2015 г., одобрен от Надзорния съвет на Групата и следователно отразява виждането на ръководството за бъдещите бизнес перспективи. Периода за данъчно планиране на Групата е пет години (прил. 14 и 22 за детайли, относно признатите суми).

д Нови и изменени стандарти, приети от Групата

По-долу са представени значимите счетоводни политики, приложени при изготвянето на финансовия отчет, доколкото те не са оповестени в другите приложения по-горе. Политиките са последователно прилагани за всички представени години, освен ако изрично не е упоменато друго.

(i) Съответствие с МСФО

Настоящият финансов е изготвен в съответствие с изискванията на Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО) и разяснения, издадени от Комитета за разяснения (КРМСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

(ii) Принцип на историческата цена

Настоящият финансов отчет е изготвен при спазване принципа на историческата цена, с изключение на следните случаи:

- финансови активи на разположение за продажба, финансови активи и пасиви (включително деривативни инструменти), определени класове имоти, машини и съоръжения и инвестиционни имоти – отчитани по справедлива стойност;
- активи на разположение за продажба – отчитани по справедлива стойност, намалена с разходите за продажба и
- пенсионни планове с дефинирани доходи – отчитани по справедлива стойност.

(iii) Нови и изменени стандарти приети от Дружеството

Следните стандарти са приети от Групата за първи път за финансовата година, започваща на или след 1 януари 2015 г.:

- *Годишни подобренията МСФО, цикъл 2011-2013 г. (одобрена дата за прилагане в ЕС – 1 януари 2015 г.)*
- *КРМСФО 21 Налози (одобрена дата за прилагане в ЕС – 17 юни 2014 г.)*

(iv) Нови стандарти и тълкувания, които все още не са приети

Следните стандарти и изменения ще бъдат приети от Групата за първи път за финансовата година, започваща на или след 1 януари 2016 г. (одобрена дата за прилагане в ЕС – 1 февруари 2015 г.):

- *Годишни подобренията МСФО, цикъл 2010-2012 г.*
- *Планове с дефинирани вноски: Вноски от наети лица - Изменение на МСС 19.*

2 База за изготвяне (продължение)

д Нови и изменени стандарти, приети от Групата (продължение)

(iv) Нови стандарти и тълкувания, които все още не са приети (продължение)

Приемането на подобренията от цикъл 2010-2012 г. изисква допълнителни оповестявания в приложенията и няма ефект върху текущия или предходни периоди и не се очаква да повлияе на бъдещи периоди.

Групата направи оценка на приемането на следните две изменения с *одобрена дата за прилагане в ЕС – 1 януари 2016 г.*:

- *Годишни подобрения на МСФО, цикъл 2012-2014 г.*
- *Оповестяване: изменение на МСС 1.*

Тези изменения единствено разясняват съществуващите изисквания без да влияят върху счетоводната политика и оповестяванията на Групата.

Редица нови счетоводни стандарти и тълкувания са публикувани, но не са задължителни за отчетния период към 31 декември 2015 г. и не са приложени при изготвянето на този финансов отчет. Оценка на Групата за ефекта на тези нови стандарти и тълкувания е посочена по-долу.

МСФО 9 Финансови инструменти (променен през юли 2014 и одобрен за прилагане за финансовите години, започващи на или след 1 януари 2018 г.).

Основните характеристики на новия стандарт са:

- Изисква се финансовите активи да се класифицират в три оценъчни категории: амортизирана стойност; справедлива стойност в друг всеобхватен доход (ССДВД) и справедлива стойност в печалбата или загубата (ССПЗ).
- Класифицирането на дългови инструменти се определя от бизнес модела на съответното дружество за управление на финансовите активи, както и дали договорените парични потоци са съставени само от плащания на главница и лихва. Ако дългов инструмент се притежава с цел получаване на парични потоци, той може да се класифицира по амортизирана стойност, ако изискването паричните потоци да представляват само главница и лихва също е изпълнено. Дългови инструменти могат да се класифицират по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, ако е изпълнено изискването паричните потоци да са съставени само от главница и лихви и ако инструментите са част от портфейл, който дружеството притежава с цел, както получаване на парични потоци, така и с цел продажба на активи. Финансови активи, при които не е изпълнено изискването паричните потоци да бъдат само от главница и лихва трябва да се оценяват по справедлива стойност в печалбата или загубата (напр. деривати). При оценка за изпълнение на условието за получаване само на главница и лихва, внедрените деривати вече не се отделят от финансовия актив.
- Инвестициите в капиталови инструменти винаги се оценяват по справедлива стойност. Ръководството може да вземе еднократно решение за представяне на промените в справедливата стойност в друг всеобхватен доход, ако инструментите не се държат за търгуване. Ако активите се държат с цел търгуване, то промените в справедливата стойност се отчитат в печалбата или загубата.
- Болшинството от изискванията на МСС 39 за признаване и оценяване на финансови пасиви се транспонират непроменени в МСФО 9. Основната промяна е, че се изисква дружеството да представя в друг всеобхватен доход промените по финансови пасиви оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата, които промени се пораждат от изменения от кредитния риск, свързан с дружеството.

2 База за изготвяне (продължение)

д Нови и изменени стандарти, приети от Групата (продължение)

(iv) Нови стандарти и тълкувания, които все още не са приети (продължение)

- МСФО 9 въвежда нов модел за признаване на загуби от обезценка – моделът на очакваните загуби. Прилага се подход на три етапа, който се базира на промяната в кредитното качество на финансовите активи при първоначалното им признаване. На практика, новите правила предвиждат дружеството при първоначалното признаване на финансови активи, които не са обезценени, да отчита незабавно загуба, която съответства на 12 месечните очаквани кредитни загуби (или очаквани кредитни загуби до падеж по отношение на търговски вземания). Когато е налице значително увеличение на кредитния риск, обезценката се определя, като се прилага очаквана загуба за целия живот на финансовия актив вместо за 12 месеца. Моделът предвижда облекчено третиране за лизинги търговски вземания.

В резултат от промените, Групата не очаква новата класификация, оценка и правила за отписване да повлияят върху финансовите активи и пасиви. Въпреки че, Групата трябва да оцени дълговите инструменти, класифицирани понастоящем като финансови активи на разположение за продажба, изглежда, че те биха отговорили на условията за класифициране по справедлива стойност, основавайки се на настоящия бизнес модел за тези активи (притежание с получаване на парични потоци и изпълнение на изискването паричните потоци да са съставени само от главница и лихва). Следователно дълговите инструменти, класифицирани понастоящем като финансови активи на разположение за продажба трябва да се прекласифицират по справедлива стойност.

Също така няма да има влияние върху счетоводното отчитане на финансовите пасиви на Групата, тъй като новите изисквания се отнасят само за счетоводното третиране на финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, а Групата не притежава такива пасиви.

Правилата на новия стандарт за отчитане на хеджирането нямат ефект върху финансовите отчети на Групата, тъй като тя не прилага хеджиране.

Очаква се стандартът да има значително влияние върху провизиите за обезценка на кредитите на Групата. Групата все още не е оценила как провизиите за обезценка ще бъдат засегнати от новите правила.

МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти“. СМСС публикува нов стандарт за признаване на приходи. Той ще замени МСС 18 „Приходи“ и МСС 11 „Договори за строителство“. Според новия стандарт приходът се признава, когато контролът върху стоките и услугите се прехвърли върху клиента. Следователно, понятието за контрол замества съществуващото понятие за рискове и ползи.

Стандартът позволява модифициран ретроспективен подход при прилагането му. Съгласно този подход дружествата ще признават преходни корекции в неразпределената печалба от датата на първоначално прилагане (1 януари 2018 г.), т.е. без преизчисляване на сравнителния период. То ще следва да прилагат новите правила единствено за договори, които не са приключени към датата на първоначалното прилагане.

2 База за изготвяне (продължение)

д Нови и изменени стандарти, приети от Групата (продължение)

(iv) Нови стандарти и тълкувания, които все още не са приети (продължение)

Ръководството оценява влиянието на новите правила и идентифицира следните области, които биха могли да бъдат засегнати:

- удължени гаранции, които ще следва да бъдат отчитани като отделни задължения за изпълнение, които ще отложат признаването на част от приходите;
- продажби на консигнация, където признаването на приходите ще зависи от смяната на контрол, а не от прехвърлянето на рисковете и ползите;
- ИТ консултантски услуги, където новите насоки биха могли да доведат до установяването на отделни задължения за изпълнение, които да повлияят върху момента за признаване на приходите, и
- Балансовото представяне на правото на връщане на стока, като сумите ще трябва да бъдат разнетирани в бъдеще (отделно признаване на правото на връщане на стоката от клиента и задължението за възстановяване на цената).

На този етап Групата не е в състояние да оцени въздействието на новите правила. Групата ще направи по-подробна оценка на въздействието през следващите дванадесет месеца.

МСФО 15 е задължителен за финансовите години, започващи на или след 1 януари 2018 г. Очаквана дата на приемане от Групата: 1 януари 2018 г.

Няма други стандарти, които все още не са влезнали в сила, за които би се очаквало да имат съществено влияние върху Групата.

3 Счетоводна политика

а Операции в чуждестранна валута

По-долу са представени значимите счетоводни политики, приложени при изготвянето на финансовия отчет, доколкото те не са оповестени в другите приложения по-горе. Политиките са последователно прилагани за всички представени години, освен ако изрично не е упоменато друго.

(а) Функционална валута и валута на представяне

Позициите, които участват във финансовия отчет, са измерени като се използва валутата на основната икономическа среда, в която Групата извършва своята дейност („функционална валута“). Финансовият отчет е представен в български лева, което е функционалната валута и валута на представяне на Групата. Всички суми, посочени във финансовите отчети са представени в хиляди лева, освен ако изрично не е упоменато друго.

(б) Операции и салда

Парични позиции, които са деноминирани в чужда валута, се осчетоводяват по последния актуален валутен курс към отчетната дата, а сделките в чуждестранна валута се осчетоводяват по официалния валутен курс в деня на операциите. Печалбите и загубите, получени в резултат на сделки в чуждестранна валута и от преоценка на монетарни финансови активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, се отразяват в отчета за приходи и разходи (нетен доход от търговски операции).

При промяна в справедливата стойност на парични активи в чужда валута, които са класифицирани като на разположение за продажба, се определят отделно разликите, които произлизат от разлики във валутните курсове и от справедливата стойността на актива. Промените, които са резултат от промяна във валутните курсове, се отразяват в отчета за приходи и разходи, докато промените в справедливата стойност се посочва в собствения капитал.

Непаричните активи, оценявани по историческа цена, които са деноминирани в чужда валута, се оценяват по обменния курс, който е приложим към датата на първоначалното признаване.

Към 31 декември 2015 г., монетарните финансови активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, са оценени в български лева по официалния курс на Българска народна банка (БНБ): 1.95583 лева за 1 евро и 1.79007 лева за 1 щ.д. (2014 г.: 1.95583 лева за 1 евро и 1.60841 за 1 щ.д.).

б Признаване на приходи от лихви и разходи за лихви

Приходите от лихви и разходите за лихви се признават текущо в отчета за приходи и разходи в позициите „Приходи от лихви“ и „Разходи за лихви“ за всички лихвоносни активи и пасиви по метода на ефективния лихвен процент. Приходите от лихви и разходите за лихви се признават в отчета за приходи и разходи за периода, през който възникват.

В случаите на кредити и вземания, при които са налице обективни доказателства, че е реализирана загуба, начисляването на приходи от лихви се спира не по-късно от 90 дни след последното плащане. Постъпления, които са получени по отписани кредити, не се признават в позицията „Приходи от лихви“.

3 Счетоводна политика (продължение)

в Приходи и разходи от такси и комисиони

Таксите и комисионите съдържат главно такси от операции в лева и чуждестранна валута и като цяло се признават на принципа на текущо начисляване. Разходите за такси и комисиони представляват дължими от Групата такси по сделки с други банки, и се признават към датата на тяхното възникване. Приходите от такси и комисиони за обслужване на кредити, които са възникнали в Групата и са прехвърлени на други дружества, се признават през периода, за който се отнасят.

г Нетен доход от търговски операции

Доходът от валутни сделки се отнася предимно за резултатите от валутни сделки с клиенти. Групата не извършва валутни операции за своя сметка. В допълнение тази позиция включва резултата от валутни операции за хеджиране и нереализирани ефекти от валутни преоценки. Групата не прилага хеджиране по смисъла на МСС 39.

д Финансови активи

Групата класифицира притежаваните финансови активи като финансови активи на разположение за продажба или кредити и вземания. Групата не притежава финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата и инвестиции, държани до падеж. Ръководството определя класификацията на финансовите активи при тяхното първоначално признаване.

(i) Финансови активи на разположение за продажба

Финансови активи на разположение за продажба са тези, които Групата възнамерява да притежава за неопределен период от време, които могат да бъдат продадени в резултат на ликвидна необходимост, промени в лихвените проценти, валутните курсове или цените на ценните книжа.

Финансовите активи на разположение за продажба първоначално се признават по справедлива стойност. Последващото им отчитане също се осъществява по справедлива стойност. В изключителни случаи, когато справедливата стойност не е налична или не може да се измери надеждно, те се отчитат по цена на придобиване. Справедливата стойност е или наблюдаваната пазарна цена на активен пазар или стойност, изчислена с техники за оценка, базирани на текущо наблюдаваната пазарна информация. Печалби и загуби, които произтичат от промяна в справедливата стойност, се признават в Отчета за всеобхватния доход в позиция „Нетна промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение за продажба”, докато финансовият актив не е отписан или обезценен (прил. 3л относно детайли за обезценката). Към този момент натрупаната печалба и загуба, която преди това е била призната в собствения капитал като друг всеобхватен доход, се признава в отчета за приходи и разходи в позиция „Нетен доход от финансови активи на разположение за продажба”.

Приходите от лихви, изчислени по метода на ефективния лихвен процент, както и резултатът от промяна във валутните курсове от финансови активи, които са класифицирани като на разположение за продажба, се признават в отчета за приходи и разходи. Приходи от дивиденди от финансови активи на разположение за продажба се признават в отчета за приходи и разходи, когато възникне правото за получаване на съответното плащане.

Покупки и продажби на финансови активи на разположение за продажба, се признават на датата на търгуване. Финансовите активи на разположение за продажба се отписват, когато се погаси правото за получаване на парични потоци от финансовите активи или, когато Групата е прехвърлила всички рискове и ползи, свързани със собствеността.

3 Счетоводна политика (продължение)

д Финансови активи (продължение)

(ii) Кредити и вземания

Кредити и вземания са финансови активи, които не са деривати, които имат фиксирани или установими плащания, които не се търгуват на активни пазари. Всички кредити и вземания от клиенти и банки попадат в категорията „Кредити и вземания“. Кредити и вземания възникват, когато Групата предостави парични средства, стоки или услуги на съответния длъжник, което вземане тя няма намерението да търгува.

Кредити и вземания първоначално се признават по справедлива стойност, в която се включват и разходите по транзакцията, като последващото им отчитане е по амортизирана стойност, като се прилага методът на ефективния лихвен процент. Амортизирането на съответните премии и дисконти се извършва за съответния период, като в отчета за приходи и разходи се отчита в позиция „Нетни приходи от лихви“. Към всяка отчетна дата, както и когато са налице доказателства за възможна обезценка, Групата оценява стойността на притежаваните кредити и вземания. В резултат, балансовата стойност може да бъде намалена посредством заделяне на обезценка (прил. 3л относно счетоводната политика за обезценка на кредити, както и прил. 4б и прил. 20 относно повече детайли за обезценката на кредити). Ако размерът на обезценката се намали, то сумата на намалението се признава в отчета за приходи и разходи. Размерът на намалението не може да надвишава амортизираната стойност, която би се формирала към датата на оценката, ако не е била заделяна обезценка.

Кредити и вземания се признават в момента на реалното предоставяне на средствата по главницата на кредитополучателя. Кредити и вземания се отписват, когато се погаси правото за получаване на парични потоци от финансовите активи или, когато Групата е прехвърлила всички рискове и ползи, свързани със собствеността. В допълнение, когато кредитите и вземанията се реструктурират със съществено различни условия, първоначалният финансов актив се отписва и се заменя с новия финансов актив.

Вземания от банки с оригинален матуритет по-малък от три месеца за целите на отчета за паричните потоци се отчитат като парични средства и парични еквиваленти (прил. 15).

Принципи за оценка по справедлива стойност

Първоначално, финансовите инструменти се признават по справедлива стойност. В общия случай това е транзакционната цена в момента на придобиване. Последващото им признаване в отчета за финансовото състояние се осъществява в зависимост от вида на финансовите инструменти и е или по справедлива или по амортизирана стойност.

Справедлива стойност е цената, която би била получена при продажба на актив или платена при прехвърляне на пасив при обичайна сделка между пазарни участници на основния, или при липса на такъв, най-изгодния пазар, до който Групата има достъп към датата на оценяване. Справедливата стойност на пасив отразява ефекта от риска от неизпълнение на задължения.

Ако актив или пасив, оценяван по справедлива стойност, има цена „купува“ и цена „продава“, Групата признава активите и дългите позиции по цена „купува“ и пасивите и късите позиции по цена „продава“.

3 Счетоводна политика (продължение)

д Финансови активи (продължение)

Справедливата стойност на депозит на виждане е не по-малка от сумата, дължима при поискване, дискотирана от първоначалната дата на която депозита може да стане изискуем. Групата признава трансфери между нивата на йерархията на справедливите стойности към края на отчетния период, през който е възникнала промяната.

Групата прилага йерархията за справедлива стойност съгласно МСФО, която категоризира в три нива използваните хипотези по отношение на методите за оценка на справедлива стойност.

Хипотези от 1-во ниво

Обявени (некоригирани) пазарни цени на активни пазари за идентични активи или пасиви, до които Групата има достъп към датата на оценяване. Пазарът се определя като активен, ако обявените цени са достъпни и се осигурява непрекъсната информация за тях от борса, дилър, брокер, отраслова организация или регулаторна институция и на пазара се извършват обичайни сделки между равнопоставени контрагенти.

Хипотези от 2-ро ниво

Хипотезите от 2-ро ниво са тези хипотези за даден актив или пасив, различни от включените в ниво 1 обявени цени, които могат да бъдат наблюдавани пряко или косвено. Прилаганите методи за оценка се отнасят до текущата справедлива стойност на подобни инструменти и до анализ на дискотираните парични потоци при използване на наблюдаеми пазарни променливи.

Хипотези от 3-то ниво

Това са ненаблюдаеми хипотези за даден актив или пасив. Ако не са налични наблюдаеми пазарни стойности, се използват вътрешни лихвени проценти за целите на модела на дискотираните парични потоци. Вътрешните лихвени проценти се определят, като се отчита цената на финансиране в зависимост от валутната и матуритетна структура, като се прилага и рискова премия. Вътрешните лихвени проценти са обект на регулярно сравнение с използваните в сделките между трети страни и са в съответствие с регулярните транзакции между пазарни участници при текущите пазарни условия към датата на оценката.

е Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквивалентни за целите на отчета за финансово състояние включват парични средства в брой и наличности по сметки в Българска народна банка („БНБ“). Паричните средства и паричните еквивалентни се отчитат по номинална стойност.

Паричните средства и паричните еквивалентни за целите на отчета за паричните потоци включват активи с оригинален матуритет до три месеца, които са: парични средства в брой; наличности по сметки в БНБ, намалени с минималните задължителни резерви; вземания от други банки.

3 Счетоводна политика (продължение)

ж Загуби от обезценка на кредити и вземания

(и) Обезценка на кредити и вземания

Към всяка отчетна дата Групата преценява дали са налице обективни доказателства за обезценка на финансов актив или група от финансови активи. Ако са налице обективни доказателства за настъпила обезценка на кредит или портфейл от кредити, която ще окаже влияние на бъдещите парични потоци от финансовия актив или активи, сумата на съответните загуби се признава веднага в отчета за приходи и разходи. В зависимост от размера на експозициите, подобни загуби се изчисляват или на индивидуална база, или на портфейлна основа по отношение на портфейл от кредити. Оценка на портфейлна основа се извършва, когато на индивидуална база няма обективни доказателства за обезценка. Балансовата стойност на експозицията се намалява чрез използване на сметка за обезценка, като размерът на загубата се признава в отчета за приходи и разходи. Не се признават загуби, които са свързани с очаквани бъдещи събития.

а) Индивидуално оценявани експозиции

Експозиции, остатъчният размер на които надвишава 30,000 евро, се приемат за индивидуално значими. За подобни експозиции се определя дали съществуват обективни доказателства за обезценка, които включват всеки един фактор, който може да окаже влияние върху възможността на клиента да изпълни своите договорни задължения към Групата:

- Просрочие или неизпълнение на задължение за плащане на лихва или главница;
- Нарушаване на условия или изисквания по договор за кредит;
- Започване на процедура по обявяване на несъстоятелност;
- Започване на съдебна процедура от Групата;
- Цялата или част от задбалансовата експозицията на клиенти показва признаци на обезценка;
- Експозиции на средни клиенти с клас на най-висок риск;
- Специфична информация за дейността на клиента, която се очаква да има негативно влияние на бъдещите парични потоци;
- Промяна в пазара на клиента, която се очаква да има негативно влияние на бъдещите парични потоци.

Размерът на клиентската експозиция, както и реализуемата стойност на съответното обезпечение също се вземат под внимание при определяне на загубата от обезценка.

Ако е налице обективно доказателство за претърпяна загуба от обезценка, сумата на тази загуба (специфична обезценка) се определя като разлика между балансовата стойност на актива и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци, свързани с актива, които се дисконтират с първоначалния ефективен лихвен процент.

Изчисляването на настоящата стойност на очакваните бъдещи плащания от обезпечен финансов актив отразява и паричните потоци от реализацията на обезпечението, намалени с разходите за придобиване и продажба.

б) Експозиции, които се оценяват на портфейлна основа

Налице са два случая, при които експозиции се оценяват на портфейлна основа:

- Индивидуално незначими експозиции, при които са налице обективни доказателства за обезценка;
- Група от експозиции, при които не са налице доказателства за обезценка, за да се покрият загуби, които са били понесени, но все още не са идентифицирани на индивидуална кредитна база.

3 Счетоводна политика (продължение)

ж Загуби от обезценка на кредити и вземания (продължение)

За целите на определяне на обезценката на индивидуално незначими експозиции, същите се групират на база на сходни характеристики за кредитен риск спрямо броя дни в просрочие. Наличие на просрочие над 30 дни се приема като доказателство за обезценка. Подобна характеристика е от практическо значение при определяне на бъдещите парични потоци от дефинираните групи от активи, които потоци се базират на историческите загуби, произтичащи от експозиции със сходни характеристики.

Определянето на портфейлна основа на индивидуално незначими обезценени кредити (обща обезценка) и на необезценени кредити (портфейлна обезценка) е базирано на количествен анализ на историческите равнища на неизпълнение за портфейли от кредити със сходни характеристики.

Бъдещите парични потоци от група от финансови активи, които са оценяват на портфейлна основа за обезценка, се определят на база на договорените парични потоци от активите и историческите загуби за активи със характеристики за кредитен риск, сходни с тези на активите в групата. Историческите данни за загуби се променят така, че да се отразят текущите условия, които не са оказвали влияние през периода, когато са получени данните, както и за да се отстранят всички условия, които са съществували през предишните периоди, но не са налице през текущия период. Методологията и предположенията, които се прилагат при определяне на бъдещите парични потоци, се обект на редовен преглед от страна на Групата с цел да се редуцират всякакви различия между определените загуби и тези, които реално са реализирани.

В случаите, когато Групата определи, че по отношение на индивидуално оценен финансов актив (независимо дали е индивидуално значим или не) не са налице обективни доказателства за обезценка, активът се включва в група от финансови активи със сходни характеристики за кредитен риск, които се оценяват на портфейлна основа (обезценка за кредити, оценявани на портфейлна основа).

(ii) Възстановяване на загуби от обезценка

Когато през следващ отчетен период размерът на загубата от обезценка се намали и намалението обективно може да се свърже със събитие, което е настъпило след признаване на загубата от обезценка, призната загуба от обезценка се редуцира чрез операция по сметката за заделената загуба от обезценка. Сумата на намалението се признава в отчета за приходи и разходи.

(iii) Отписване на кредити и вземания

Когато експозиция е определена като несъбираема, то тя се отписва за сметка на начислената обезценка. Подобни експозиции се отписват след извършване на всички необходими процедури и след определяне на размера на загубата. Възстановени суми, отписани преди това, се признават за приход чрез намаляване на натрупаните обезценки за годината.

(iv) Преструктурирани кредитни експозиции

Преструктурирани кредитни експозиции, които при други обстоятелства биха били в неизпълнение или обезценени и които са индивидуално значими, се провизират на индивидуална база. Сумата на обезценката се определя като разлика между балансовата стойност на преструктурирания кредит и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци, които са определени при прилагане на оригиналния ефективен лихвен процент. Преструктурирани кредитни експозиции, които при други обстоятелства биха били в неизпълнение или обезценени и които са индивидуално незначими, се провизират на портфейлна основа.

3 Счетоводна политика (продължение)

ж Загуби от обезценка на кредити и вземания (продължение)

(iv) Преструктурирани кредитни експозиции(продължение)

Преструктурирани кредитни експозиции, които при други обстоятелства биха били в неизпълнение или обезценени и които са индивидуално значими, се провизират на индивидуална база. Сумата на обезценката се определя като разлика между балансовата стойност на преструктурирания кредит и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци, които са определени при прилагане на оригиналния ефективен лихвен процент. Преструктурирани кредитни експозиции, които при други обстоятелства биха били в неизпълнение или обезценени и които са индивидуално незначими, се провизират на портфейлна основа.

(v) Иззети активи

Нефинансови активи, които са придобити за сметка на кредити като част от процеса за изпълнение, се отчитат в позицията „Други активи“. Придобият актив се заприхождава по по-ниската от справедливата стойност, намалена с разходите за продажба и балансовата стойност на кредита към датата на изземване. Активите, държани за продажба, не се амортизират. Всяка последваща обезценка на иззет актив до неговата справедлива стойност, намалена с разходите за продажба, се признава в отчета за приходи и разходи в позиция „Други приходи от дейността“. Всяко последващо увеличение на справедливата стойност, намалена с разходите за продажба, до размера на преди това направената обезценка, също се признава в „Други приходи от дейността“ заедно с всякакви реализирани печалби или загуби от отписването на актива.

з Нематериални активи

Софтуер и лицензи

Придобитият или разработен компютърен софтуер се признава на база на разходите, направени за придобиване или разработване и въвеждане в експлоатация на конкретния софтуер. Тези разходи се амортизират на база на очаквания полезен живот. Софтуерът има очакван полезен живот 5 години и се тества за обезценка, ако има показания, че може да е налице подобна. Компютърният софтуер се отчита по цена на придобиване минус натрупаната амортизация и загубите от обезценка. Полезният живот на дълготрайните нематериални активи е, както следва:

Лицензи	7 години
Софтуер	5 години

и Дълготрайни материални активи

Дълготрайните активи се представят по историческа цена, намалена с начислената амортизация. В историческата цена са включени всички разходи, които могат да бъдат директно свързани с придобиването на актива. Съставни части на един актив се признават отделно, ако те имат различен полезен живот или предоставят различни по характер ползи на предприятието.

Разходи, които са направени след придобиване на актива, се прибавят към балансовата му стойност или се признават като отделен актив, само когато подобни разходи могат да се оценят надеждно и когато има вероятност от тях да произтекат бъдещи икономически ползи. Всички останали разходи за ремонт и поддръжка се включват в отчета за приходи и разходи при тяхното възникване.

3 Счетоводна политика (продължение)

и Дълготрайни материални активи (продължение)

Земята не се амортизира. Амортизацията за останалите активи се начислява по линейния метод, като намалява стойността на всеки актив до неговата остатъчна стойност за периода на полезния му живот. Полезният живот на дълготрайните материални и нематериални активи, е, както следва:

Сгради	40 години
Обзавеждане	10 години
Подобрения на наети сгради	10 години
Компютри	5 години
Превозни средства	5 години
Други дълготрайни материални активи	7 години

Полезният живот и остатъчните стойности на дълготрайните материални активи се преразглеждат към всяка отчетна дата и се коригират, ако е подходящо.

Периодично се прави преглед на дълготрайните активи за обезценка, както и когато определени събития или обстоятелства предполагат, че има намаление във възстановимата стойност на актива. Когато балансовата стойност на актива превишава възстановимата му стойност, активът се обезценява до размера на възстановимата му стойност, която представлява по-голямата от справедливата стойност на актива, намалена с разходите за продажбата и балансовата стойност на актива. Обезценката се отразява в отчета за приходи и разходи.

Приходите и разходите при отписване на актив се определят при сравняване на постъпленията с балансовата стойност. Отразяват се в отчета за приходи и разходи.

й Лизинг

Оперативен лизинг, когато групата е лизингополучател

Оперативният лизинг са всички лизингови договори, в които значителна част рисковете и ползите от собствеността се поемат от наемодателя. Общата сума на плащанията по оперативен лизинг се отчитат във отчета за приходи и разходи в позиция "Административни разходи" на базата на линейния метод за срока на лизинга. Лизинговите обекти се признават от лизингодателя.

к Данъчно облагане

Данъчното облагане, отразено във финансовия отчет, е в съответствие с българско законодателство.

а) Текущи данъци

Текущият данък за отчетния период се изчислява на база годишната облагаема печалба въз основа на данъчните ставки, валидни към датата на изготвяне на отчета и се признава за разход в периода, в който е възникнала печалбата. Разходите за данъци, различни от данък върху печалбата, се отчитат като "Административни разходи".

б) Отсрочени данъци

Отсроченият данък върху печалбата се определя по метода на балансовите пасиви за всички възникнали временни разлики между данъчната основа на активите и пасивите и тяхната балансова стойност във финансовия отчет, изготвен на базата на МСФО. За определяне размера на отсрочените данъчни активи и пасиви се използва нормативно определената данъчна ставка. Данъчният период на планиране е 5 години.

3 Счетоводна политика (продължение)

к Данъчно облагане (продължение)

Промяната в отсрочените данъци, която е свързана с повторно измерване на справедливата стойност на финансовите активи на разположение за продажба се отразява в отчета за всеобхватния доход, като се представя на брутна база. Към момента на продажбата съответните отсрочени данъци се признават в отчета за приходи и разходи заедно с отсрочената печалба или загуба.

л Привлечени средства от банки, клиенти и институции

Привлечени средства от банки, клиенти и институции първоначално се признават по справедлива стойност на получения еквивалент, намалена с транзакционните разходи. Впоследствие те се отчитат по амортизирана стойност и всяка разлика между нетните постъпления и остатъчната стойност се отразява в отчета за приходи и разходи за периода на използването им по метода на ефективния лихвен процент. Всички финансови задължения се отписват, в момента на тяхното погасяване – когато са платени, отменени или загубили валидност.

м Провизии

Провизии се признават, ако са налице следните условия:

- i. съществуват настоящи правни или конструктивни задължения за Групата, възникнали в резултат на минали събития,
- ii. вероятно е възникването на изходящи парични потоци с цел уреждане на задълженията и
- iii. размерът на задълженията може да бъде надеждно оценен.

Когато са налице повече от едно сходни задължения, вероятността за възникване на изходящи парични потоци с цел тяхното уреждане се определя на база класа от задължения като цяло.

Стойността на провизиите се определя като настояща стойност на бъдещите разходи, когато е известен моментът на настъпване на изходящия паричен поток и когато това ще се реализира след не по-малко(повече) от една година. Промените в справедливата стойност на задължението с течение на времето се признават като разход за лихви.

Условните задължения са потенциални задължения, които са в резултат на минали събития. Тъй като възникването на подобни задължения зависи от събития, които не се намират изцяло под контрол на Групата, те не се отчитат във финансовите отчети, а се показват като задбалансови позиции, освен ако вероятността за уреждане е малка.

Правото на платен годишен отпуск се признава при неговото възникване. Провизия се признава на база изчисления годишен отпуск в резултат на труда, положен от служителите към датата на изготвяне на финансовия отчет.

н Договори за финансови гаранции

Финансовите гаранции първоначално се признават по справедлива стойност на датата на издаване на гаранцията. Последващата оценка на задълженията на Групата по такива гаранции се прави по по-високата от двете стойности: първоначалната оценка, намалена с неамортизирания приход от комисиони, който се признава по линейния метод за срока на гаранцията в отчета за приходи и разходи и най-добрата оценка на разходите, които са необходими да се уреди всяко едно финансово задължение, което възниква към датата на отчета. Тези оценки се основават на опита от подобни сделки, историческите загуби, както и на преценката на ръководството.

3 Счетоводна политика (продължение)

о Доходи на персонала

Групата има задължение за изплащане на доход при напускане на тези свои служители, които се пенсионира в съответствие с изискванията на чл. 222, § 3 от Кодекса на Труда (КТ) в България. Съобразно тези разпоредби на КТ, при прекратяване на трудовия договор на служител придобил право на пенсия, работодателят му изплаща обезщетение в размер на две месечни брутни работни заплати. В случай, че работникът или служителят има натрупан стаж от 10 и повече години в Групата към датата на пенсиониране, обезщетението е в размер на шест месечни брутни работни заплати. Към датата на финансовия отчет ръководството оценява приблизителния размер на потенциалните разходи за всички служители на база на доклад, изготвен от актюер чрез използването на метода на прогнозните кредитни единици. Групата признава всички актюерски печалби и загуби възникващи от плана за дефинирани доходи като разходи за персонала / друг всеобхватен доход.

4 Управление на риска

а Бизнес модел и бизнес стратегия

ПроКредит Банк има за цел да бъде водещ партньор, предлагащ пълна гама от финансови услуги за малките и средни предприятия в България, тъй като те имат жизненоважен принос за развитието на икономиката и за откриването на нови работни места. Групата извършва дейността си по отговорен и прозрачен начин, като се фокусира върху изграждането на дългосрочни бизнес отношения с клиентите си като предлага гама от професионални и гъвкави бизнес решения както за бизнеса, така и за неговите собственици и персонал. Основните конкурентни предимства на ПроКредит Банк са персоналният подход към индивидуалните нужди на клиентите и високото качество на предлаганите услуги.

Като предлага опростени и достъпни депозитни услуги Групата насърчава спестовна култура, което допринася за по-голяма сигурност и стабилност на домакинствата. Същевременно ПроКредит Банк не предлага комплексни финансови продукти или услуги за управление на активи. ПроКредит Банк следва индивидуален подход спрямо клиентите си, с което цели да опознае техните нужди, за да изгради стратегия за тяхното най-ефективно обслужване. Групата спазва своя принцип „Опознай клиента си“, който се основава на идеята, че когато клиентите и бизнесът им се познава добре, Групата може да им предложи най-подходящите за тях услуги. Стратегически фокус при работата с клиенти е финансирането на проекти, водещи до повишаване на енергийната ефективност и опазването на околната среда както и финансирането на производствени предприятия и селскостопански производители. За постигането на по-бързи, по-ефикасни и по-лесно достъпни услуги, Групата предлага зони за самообслужване с 24 часов достъп както и леснодостъпни банкови операции през интернет (ProBanking).

Бизнес стратегията на ПроКредит Банк има две основни цели – да оказва положително влияние върху развитието на икономиката и социалната среда и да осъществява търговска печалба. Бизнес моделът е опростен, като актива се състои предимно кредити отпуснати на клиенти, а задълженията – от депозити на дребно.

Бизнес стратегията е базирана на фокусиран подход към развитие на персонала. Групата подбира, назначава и обучава персонала си към отговорна и професионална работа с клиенти. ПроКредит Банк е институция, която се основава на професионализъм, комуникация и доверие и цели високо ниво на удовлетвореност както за персонала, така и за клиентите си. За да постигне това Групата прави значителни инвестиции за обучение на служителите.

През ноември 2015 Групата откри два офиса в Солун, Гърция с цел да предлага пълен набор от банкови услуги на представители на местния бизнес и да предоставя професионални услуги и съвети. И двата офиса в Солун са оборудвани с модерни зони за самообслужване, които са на разположение на клиентите 24 часа в денонощието и 7 дни в седмицата.

б Стратегия при управлението на риска

В съответствие с опростената, прозрачна и устойчива бизнес стратегия, стратегията за управление на риска е консервативна. Целта е постигането на стабилни резултати независимо от неустойчивите външни условия като се следва последователен подход при управление на риска. Принципите на бизнес дейността, описани по-долу, са в основата на управлението на риска. Последователността при прилагането на тези принципи намалява значително рисковете, на които е изложена Групата.

4 Управление на риска (продължение)

б Стратегия при управлението на риска (продължение)

- **Фокус върху основната дейност**

ПроКредит Банк се фокусира върху предлагането на финансови услуги на малки и средни предприятия и на физически лица. Съответно, приходите се генерират предимно под формата на приходи от лихви от кредити и от такси от банкови трансакции. Всички останали банкови операции са съпътстващи основния бизнес. В ежедневните си операции ПроКредит Банк е изложена предимно на кредитен риск от клиента и операционен риск. Същевременно Групата избягва или строго ограничава останалите видове риск, свързани с банковата дейност дори на цената на възможни пропуснати печалби.

- **Високо ниво на прозрачност, опростеност и диверсификация**

Фокусът върху малки и средни предприятия води до висока степен на диверсификация както при кредитния портфейл, така и при депозитната база. Това се постига на ниво клиентски групи, бизнес сектори и избягване на концентрация. Опростените и лесно разбираеми продукти подпомагат прозрачността и улесняват управлението на риска.

- **Внимателен подбор на персонала и интензивно обучение**

Отговорното банкиране означава дългосрочни отношения не само с клиентите, а и с персонала на Групата. Основните елементи в управлението на персонала в Групата са: подбор, включващ шестмесечна интензивна програма на обучение за всички кандидати (Програма „Млад банкер“), регулярни обучения на текущия персонал, интензивни обучения по мениджмънт в ПроКредит Академиите и прилагане на универсална структура за възнагражденията за цялата ПроКредит Група, която се базира на фиксирани месечни заплати.

Другите елементи в подхода при управлението на риска включват механизми за ограничаване и смекчаване на рисковете и процедури за мониторинг на ефективността на въпросните механизми. По-конкретно:

- Групата прилага рамка за управление на риска, която е задължителна за всички ПроКредит институции и която определя минимални стандарти за управление на риска. Политиките и стандартите за управление на риска се одобряват от Ръководството на Групата и се обновяват минимум на веднъж годишно. Въпросните политики и стандарти се основават на „Минималните изисквания за управление на риска“ (MaRisk – германски стандарти за управление на риска) и се съгласуват със спецификата на дейностите на Групата, нормативните изисквания на БНБ и ситуацията в страната.
- Всички рискове, поемани от Групата, се управляват чрез постоянно поддържане на адекватно равнище на капитала и и потенциал за понасяне на риск.
- За всички материални рискове съществуват индикатори за ранно предупреждение и лимити, които са под постоянно наблюдение.
- Провеждат се регулярни стрес тестове за всички материални рискове.
- Изготвят се регулярни и извънредни доклади върху рисковия профил, включващи подробни описания и коментари.
- Провеждат се мониторинг и контрол върху рисковете и възможните концентрации на риск, като се използват всеобхватни аналитични инструменти за всички материални рискове.
- Ефективността на прилаганите мерки, лимити и методи се наблюдава и контролира постоянно, в това число и бектестинг на използваните модели.
- Всички нови и значително променени бизнес процеси, продукти или инструменти се подлагат на процедурата „Оценка на рисковете при въвеждане на нов проект/процес“ преди прилагането им за първи път. Това осигурява предварителната оценка на новите рискове и провеждането на необходимата подготовка и тестове преди внедряването на процеса.

4 Управление на риска (продължение)

6 Стратегия при управлението на риска (продължение)

Докато бизнес стратегията определя целите на Групата за всички материални бизнес дейности и предписва мерки за постигането им, стратегията за управление на риска на Групата се отнася до материалния риск, произтичащ от прилагането на бизнес стратегията и определя целите и мерките при управлението на риска. Стратегията за управление на риска се състои от отделни стратегии за всички материални рискове и бизнес дейности в Групата. Ежегодно изготвяната проверка на риска гарантира идентифицирането на всички материални и нематериални рискове и, ако е необходимо, те се взимат предвид при стратегията за управление на риска.

Организация на дейността за управление на риска

Основната отговорност за управлението на риска се поема на Управителния съвет на Групата. В Групата функционират: Комитет за активите и пасивите, в който влизат членове на Управителния съвет и този комитет се свиква поне веднъж месечно; Отдел „Управление на риска“ и специализирани комитети по отделните рискове. В допълнение, отдел „Управление на риска“ представя регулярни доклади до различните рискови отдели в ПроКредит Холдинг, а Надзорния съвет бива информиран поне веднъж на тримесечие за развитието на всички рискове. Освен това, Ръководството на Групата разчита на получаването на съвети и поддръжка от звеното по вътрешна нормативна уредба, което гарантира изпълнението на законовите разпоредби и изисквания и избягване на рисковете, свързани с неспазване на нормативните документи.

Правилата за управлението на риска в Групата са част от Вътрешните нормативна уредба и определят:

- Процеса и целите на управлението на риска в Групата;
- Структурата, състава и правомощията на компетентните вътрешни организации, техните дейности и мерките, които предприемат;
- Задълженията на служителите, отнасящи се до проследяване, отчитане, управление и анализ на различните рискове;
- Създаването и функционирането на вътрешни контролни системи и компетенциите на съответните нива на управление и на експертния персонал по отношение на участието им в управлението на риска.

Оперативно контролът върху риска се изпълнява от отговорните отдели, при което функцията управление на риска се подпомага активно от отделите „Финанси“ и „Управление на риска“. Отговорностите включват мониторинг на рисковите позиции и спазване на лимитите, изпълняване на капиталовото планиране на Групата и мониторинг на потенциала за понасяне на риск. Рисковите позиции се анализират регулярно, подлагат се на интензивно обсъждане и се документират в стандартизирани доклади. Мониторингът на рисковия профил се извършва посредством анализ на тези доклади и на допълнително генерирана информация. При необходимост се изготвят извънредни доклади на специфични теми. Целта е постигане на прозрачност върху материалните рискове и ранно идентифициране потенциални проблеми. Въз основа на тези доклади ПроКредит Холдинг изготвя консолидиран доклад за риска на ниво ПроКредит Група.

Налице са адекватни процеси и процедури за ефективен вътрешен контрол. Системата е изградена на принципите на разделението на задълженията, двойния контрол и разделянето на фронт от бекофис до управленско ниво за всички рискови операции.

4 Управление на риска (продължение)

6 Стратегия при управлението на риска (продължение)

Вътрешният одит се определя като независима функция в рамките на ПроКредит Банк. Отдел „Вътрешен одит“ изпълнява одиторските процедури, създадени от груповия одит на ПроКредит Холдинг. Веднъж годишно отдел „Вътрешен одит“ прави оценка на риска на всички дейности на Групата, чиято е цел е изготвяне на базиран на риска годишен одиторски план. Отдел „Вътрешен одит“ докладва на Одит комитета на Групата, който по принцип се свиква на тримесечие.

Редовни регионални срещи и обучения на групово ниво помагат за обмен на най-добри практики и за развитието и подобрението на функцията по управление на риска.

в Кредитен риск

Групата определя кредитен риск като риск една от страните в дадена транзакция да не изпълни договорните си задължения, или да не ги изпълни напълно или навреме. Това включва риска произтичащ от кредитни експозиции към клиенти както и риска от контрагента (заедно с риска от емитента). Вследствие на бизнес модела кредитните експозиции към клиенти преобладават в баланса и по този начин се явяват най-значимият риск, на който е изложена Групата, и по този начин кредитните експозиции към клиенти имат най-голям дял в този риск.

Експозиции към кредитен риск

Видове експозиции	31 декември 2015	31 декември 2014
Вземания от банки	102,571	138,119
Финансови активи на разположение за продажба	19,750	28,503
Ценни книжа с фиксиран лихвен процент	19,750	28,503
Кредити и вземания от клиенти	1,133,551	988,764
Кредити и вземания от клиенти	1,172,167	1,025,103
Обезценка на кредити и вземания от клиенти	(38,616)	(36,339)
Условни задължения и ангажименти	206,808	194,051
Банкови гаранции	22,252	28,590
Акредитиви	810	-
Кредитни ангажименти (отменени ангажименти по заеми)	183,746	165,461

Групата разполага с процедури за ефективно управление на кредитния риск от клиентите си. Задълбоченото познание на рисковете, свързани с целевите клиенти е в основата на изготвянето на политиките, които обуславят изискванията спрямо управлението на риска.

4 Управление на риска (продължение)

в Кредитен риск (продължение)

Прилагат се следните принципи при кредитирането:

- Интензивен анализ на кредитоспособността на клиентите;
- Внимателно документиране на оценката на кредитния риск, така че извършеният анализ да бъде разбираем от трети страни;
- Строго избягване на свръхзадължняване на клиентите на Групата;
- Изграждане на лични и дълготрайни отношения с клиента и поддържане на постоянен контакт;
- Стриктен мониторинг на изплащането на кредита;
- Клиентски ориентирано и засилено управление на кредита в случаите на просрочие;
- Изземване на обезпечението в случай на неплатежоспособност.

Рамката за управление на кредитния риск е одобрена от Ръководството на Групата и на ПроКредит Холдинг и е залегнала в политиките и стандартите. Политиките определят, наред с други точки, отговорностите при управлението на кредитния риск, принципите на организация при кредитирането, принципите при кредитните операции и рамката за оценка на обезпечения на кредитните експозиции. Стандартите определят в детайли кредитните операции при бизнес клиенти и физически лица, както и гамата от предлагани продукти. Те също определят правилата за реструктуриране, провизиране и отписване. По този начин политиките и стандартите определят мерките за намаляване на риска преди самото отпускане на кредита (оценка на кредитния риск) и след отпускането (регулярен мониторинг на финансовото състояние и управление на проблемни кредити). Кредитният риск профил на Групата се оценява на местно ниво и на ниво ПроКредит Холдинг поне веднъж месечно, а по-обстойно – на тримесечие.

Групата дели кредитните си експозиции на четири клиентски категории: много малки, малки и средни бизнес кредитни експозиции и кредитни експозиции на физически лица. Много малките експозиции са под 50 хиляди евро, малките между 50 хиляди и 250 хиляди, а средните са над 250 хиляди евро. Болшинството от средните експозиции са до 1 милион евро. В зависимост от клиентската категория, към която се причислява дадена експозиция, съществуват и съответни процеси за оценка на кредитния риск. Тези процеси се различават помежду си по следните показатели: степен на разделеност на задълженията, вид информация, предоставяща базата за кредитния анализ, критерии за кредитни решения и изисквания за обезпечения. За рисковите кредитни експозиции (над 50 хиляди евро) се прилага се строго разделение на фронт и бек офис функции до управленско ниво.

Опитът в Групата показва, че подходящата оценка на риска е най-ефективната форма на управление на кредитния риск. Кредитните решения се взимат на базата на анализ на финансовото положение на клиента и на неговата способност да обслужва кредита. Всички клиенти редовно се посещават на място, за да се гарантира правилна преценка на техните специфични нужди.

Всички решения за отпускане на кредит се взимат на кредитен комитет. Членовете му имат лимити за одобрение, които отразяват техните експертни познания и опит. Всички решения за средни кредитни експозиции се взимат на кредитен комитет в централния офис на Групата.

4 Управление на риска (продължение)

в Кредитен риск (продължение)

Групата прилага различни инструменти, включително приемане на материално обезпечение и гаранции, чрез които се намалява рискът, свързан с отделните сделки във връзка с кредитите и други вземания от клиенти. Най-често приеманите обезпечения са ипотека на недвижимо имущество и залог на движими вещи като превозни средства, стоки и машини. Вземания, които произтичат от други финансови активи, по правило не се обезпечават, като изключение представляват вземанията от банки, когато се приемат ценни книжа като част от операции по обратни репо сделки. Таблицата, която е представена по-долу, показва разпределението на кредитите и вземанията от клиенти според вида на обезпечението:

Обезпечение	31 декември 2015	31 декември 2014
Ипотеки	65%	68%
Парични средства и еквиваленти	2%	2%
Банкова гаранция	0%	0%
Други видове обезпечение	33%	30%
Общо	100%	100%

Групата отпуска кредити по линия на Програма ДЖЕРЕМИ (Съвместни европейски ресурси за микро до средни предприятия), която е съвместна инициатива на Европейската комисия и групата на Европейската инвестиционна банка („ЕИБ“) с цел да подобри достъпа до финансиране на малките и средни предприятия в рамките на структурните фондове за периода 2007 – 2013г. Кредитите се отпускат при по-благоприятни условия в сравнение със стандартните условия и са частично гарантирани от Европейския инвестиционен фонд („ЕИФ“). Общият кредитен портфейл по програма ДЖЕРЕМИ е в размер на BGN 207,933 хиляди в края на 2015г. (2014: 137,691 хиляди).

Кредитният портфейл на ПроКредит Банк се състои от експозиции с редовни месечни вноски. Поради това забавянията в плащанията се явяват надежден показател за увеличен кредитен риск. Съответно, ключовият индикатор използван от ПроКредит Банк за оценка на риска са просрочията над 30 и 90 дни (PAR 30 и PAR 90). Определя се като сумата от неизплатени кредитни експозиции, при които едно или повече плащания на лихви или главница са закъснели с повече от съответно 30 или 90 дни. При изчисляването на този показател се взима предвид цялата кредитна експозиция на съответния клиент. Не се редуцира стойността на наличните обезпечения. Показателят се изразява като процент от целия брутен кредитен портфейл. Качеството на кредитния портфейл постоянно се следи на базата на този ключов показател. В края на 2015 г. PAR 30 е 3.3%, което е под нивото отчетено за 2014 г. (4.1%).

След идентифицирането на завишен риск от неизпълнение за дадена кредитна експозиция, тя се поставя под специално управление. То се състои в пряка комуникация с клиента, откриване на причината за завишен риск от неизпълнение и стриктно наблюдение на бизнес дейностите извършвани от клиента. Решенията за мерките за намаляване на риска от неизпълнение при индивидуалните кредитни експозиции се взимат от специален Кредитен комитет за реструктуриране. В допълнение, може да бъде възложено на специализирани служители по събирания на взимания да окажат подкрепа в процеса на специално управление на кредитната експозиция.

4 Управление на риска (продължение)

в Кредитен риск (продължение)

Когато дадена кредитна експозиция придобие статус на проблемен кредит, пълната отговорност за работа с въпросния клиент се поема от служителите по събиране на взимания. Прехвърлянето се предприема въз основа на фактори като например неплатежоспособност и се осъществява най-късно до 90-я ден на просрочие. Най-общо казано, кредитните експозиции се определят като проблемни, ако Групата има сериозни опасения, че клиентът не би могъл да изпълни договорните си задължения. При необходимост, на специалистите по събиране на взимания оказват съдействие съдебни юристи и/или специалисти по продажба на активи и обезпечения. Обезпеченията винаги се ликвидират чрез продажба на трети страни. Иззето имущество се продава на възможно най-високата цена, обикновено чрез публичен търг.

По принцип ПроКредит Банк не отписва взимания от клиенти до момента, когато не би могло да се очакват последващи плащания. По правило, с колкото повече дни клиентът е закъснял с плащането и колкото по-съмнителна е реализацията на обезпечението, толкова по-малка е вероятността за бъдещи плащания. Освен това преките и непреки разходи за управление на кредитните експозиции, които не са отписани трябва да бъдат пропорционални спрямо размера на неизплатените експозиции. Предвид тези обстоятелства, Групата отписва незначимите кредитни експозиции (до 30 хиляди евро) по-рано от значимите.

За Групата адекватното провизиране на кредитния риск представлява ключова стратегическа цел, която се постига чрез заделяне на провизии за загуба и обезценка. В този смисъл се прави разделение между индивидуално значими и индивидуално незначими кредитни експозиции, където прагът е 30,000 евро.

	Кредитен портфейл (КП)	Провизии за обезценка	Просрочия над 30 дни	Просрочия над 30 дни/КП	Коефици- ент на покритие	Нетни отписва- ния	Нетни отписвания/ КП
31 дек. 2015	1,172,167	(38,616)	38,211	3.3%	101.1%	3,903	0.3%
31 дек. 2014	1,025,103	(36,339)	41,677	4.1%	87.2%	3,210	0.3%

За всички кредитни експозиции, при които не са налице признаци за обезценка (редовни експозиции, включително реструктурирани вземания без признаци за обезценка) , на портфейлна основа се заделят провизии за загуби от обезценка на база историческите нива на кредитни загуби. Това се отнася както за индивидуално значимите, така и за индивидуално незначимите кредитни експозиции.

ПроКредит Банк изчислява специфични провизии за колективно оценени индивидуално незначими обезценени кредитни експозиции, които са в просрочие над 30 дни. Съответните проценти за провизиране са базирани на исторически нива на кредитни загуби. Сумите при тези провизии се определят на база броя дни, с които клиентът е просрочил плащането.

Индивидуално значимите кредитни експозиции са предмет на индивидуален мониторинг. За тези експозиции Групата провежда тест за обезценка (специфични провизии за индивидуално оценени експозиции), при положение че са налице обективни доказателства, че качеството им се е влошило. Основният показател за влошаване е просрочието по вземанията с повече от 30 дни. Кредитните експозиции, обаче, може да имат и други признаци за обезценка.

4 Управление на риска (продължение)

в Кредитен риск (продължение)

Типични примери за това са:

- нарушаване на условията, освен ако Групата не се е отказала от тях или не ги е променила;
- започване на съдебни действия от Групата;
- започване на процедура по несъстоятелност;
- информация за бизнеса на клиента или промени в пазарните условия, които оказват или биха могли да окажат негативно влияние върху възможността на клиента за изплащане на кредита.

Въз основа на признаците за влошаване на качеството на кредитната експозиция се провежда тест за обезценка, при който се прилага метода за дисконтиране на паричните потоци. В този случай се вземат под внимание очакваните бъдещи парични потоци от реализираните обезпечения както и други реализуеми парични потоци. Размерът на провизиите за загуби от обезценка се определя от разликата между балансовата стойност на кредитната експозиция и нетната настояща стойност на очакваните бъдещи парични потоци.

Кредити и вземания от клиенти

31 дек. 2015 31 дек. 2014

Обезценени експозиции, които се оценяват на портфейлна основа (с остатъчен размер до 30,000 евро)

Без просрочие	1,378	1,666
1-30 дни в просрочие	672	622
31-90 дни в просрочие	2,355	2,386
91-180 дни в просрочие	1,037	1,037
над 180 дни в просрочие	974	1,474
Обезценка	(2,999)	(3,603)
Балансова стойност	3,417	3,582

Обезценени експозиции, които се оценяват индивидуално (с остатъчен размер над 30,000 евро)

Без просрочие	26,428	31,487
1-30 дни в просрочие	7,216	10,933
31-90 дни в просрочие	3,927	3,408
91-180 дни в просрочие	905	4,974
над 180 дни в просрочие	29,013	28,397
Обезценка	(17,328)	(19,005)
Балансова стойност	50,161	60,194

Редовни експозиции, които се оценяват на портфейлна основа (с остатъчен размер до 30,000 евро)

Без просрочие	110,421	135,113
1-30 дни в просрочие	4,739	6,901
Обезценка на портфейлно оценявани експозиции	(2,419)	(2,708)
Балансова стойност	112,741	139,306
Включително реструктурирани	8,171	11,778

Редовни експозиции, които се оценяват на портфейлна основа (с остатъчен размер над 30,000 евро)

Без просрочие	976,192	785,077
1-30 дни в просрочие	6,910	11,628
Обезценка на портфейлно оценявани експозиции	(15,870)	(11,023)
Балансова стойност	967,232	785,682
Включително реструктурирани	16,205	20,383

Общо брутна сума на кредити и вземания от клиенти	1,172,167	1,025,103
Общо провизии за обезценка	(38,616)	(36,339)
Общо балансова стойност на кредити	1,133,551	988,764

4 Управление на риска (продължение)

в Кредитен риск (продължение)

Кредитният портфейл подлежи на постоянен мониторинг чрез „прагове за докладване“ за възможни промени отнасящи се до риска. В тях влизат просрочени експозиции (просрочие над 30 и над 90 дни), реструктурирани кредитни експозиции, отписани кредитни експозиции и провизии за обезценка на кредитния портфейл. Тези индикатори се анализират в риск отчета на Групата и се обсъждат от Комитета по оценка на кредитния риск. В допълнение се анализират и обособени случаи, които биха оказали влияние върху голяма част от кредитния портфейл (общи рискови фактори). За определени клиенти може да се поставят и лимити върху рисковите експозиции, например специфични сектори в икономиката или географски региони.

Рискът от концентрация в Групата се минимизира предимно чрез високата степен на диверсификация, произтичаща от кредитирането на основните клиентски групи (много малки, малки и средни предприятия) от различни икономически сектори. От географска гледна точка кредитите и вземанията от клиенти са предимно към клиенти, пребиваващи в България.

Концентрацията на портфейла по икономически отрасли е, както следва:

Кредити и вземания от клиенти по бизнес сектори	31 дек. 2015	%	31 дек. 2014	%
Земеделие	327,244	28%	256,165	28%
Търговия	315,174	27%	284,385	25%
Производство	187,709	16%	170,212	17%
Услуги	104,501	9%	99,897	10%
Транспорт	76,319	7%	54,738	5%
Строителство	61,013	5%	54,879	5%
Хотели и ресторанти	51,123	4%	55,202	5%
Домакинства	49,084	4%	49,625	5%
Общо кредити и вземания от клиенти	1,172,167	100%	1,025,103	100%

Кредитите към домакинства включват жилищни кредити в размер на 38,781 хил. лева (2014 г.: 40,244 хил. лева).

ПроКредит Банк ограничава също риска от концентрация в портфейла си, като отпускането на големи кредитни експозиции (надвишаващи 10% от собствения капитал) изисква одобрението на Груповия Комитет по Управление на риска в ПроКредит Холдинг. В края на 2015 г. най-голямата кредитна експозиция на Групата е 4% от регулаторния капитал (2014 г.: 4%).

Кредити и вземания от клиенти по сума на експозицията	Бизнес клиенти	Физически лица	Общ брутен кредитен портфейл
Към 31 декември 2015			
<= 50,000 EUR	174,997	30,628	205,625
>50,000 <= 250,000 EUR	416,571	6,913	423,484
> 250,000 EUR	543,058	-	543,058
Общо кредити и вземания от клиенти	1,134,626	37,541	1,172,167

4 Управление на риска (продължение)

в Кредитен риск (продължение)

Кредити и вземания от клиенти по сума на експозицията	Бизнес клиенти	Физически лица	Общ брутен кредитен портфейл
Към 31 декември 2014			
<= 50,000 EUR	214,109	32,316	246,425
>50,000 <= 250,000 EUR	384,309	7,633	391,942
> 250,000 EUR	386,736	-	386,736
Общо кредити и вземания от клиенти	985,154	39,949	1,025,103

Бизнес кредитите включват кредити за бизнес цели (оборотни средства или инвестиции), отпуснати на много малки, малки и средни клиенти. Бизнес кредитите включват също и земеделски кредити, както и бизнес овърдрафти и револвиращи кредити. Кредитите на физически лица включват потребителски и жилищни кредити, както и потребителски овърдрафти и кредитни карти.

Качеството на кредитните операции във всички клиентски категории се следи от звено по кредитен контрол. Експертите в него оценяват качеството на кредитните анализи, потвърждават съответствието с вътрешните процедури и следят за измамна дейност. Звеното се състои от опитни служители, които не само посещават клиентите на място за осъществяване на мониторинг в кредитния процес и систематично провеждат скрининг на портфейла.

Непрекъснатото обучение на персонала осигурява правилната оценка на кредитния риск при отпускането на кредити, както и внимателното проследяване на кредитните експозиции през целия им срок и своевременното взимане на подходящи мерки. Поради това качеството на кредитния портфейл на ПроКредит значително надвишава средно статическите показатели в банковия сектор в България.

Кредитният риск на клиент в Групата периодично се измерва в количествени показатели като се изчислява потенциал за понасяне на риск чрез прилагането на модел за кредитен риск. Използват се, също и подходящи сценарии за определяне на икономическия капитал, необходим на Групата за покриване на кредитния риск от клиента при крайно неблагоприятни обстоятелства.

Кредитни ангажименти

Основното предназначение на този вид инструменти е да се гарантира наличието на средства, когато те бъдат поискани от клиента. Гаранциите, които представляват неотменим ангажимент от страна на Групата да плати, в случай че клиентът не изпълни свое задължение към трета страна, пораждат същия кредитен риск, както кредитите.

Ангажиментите за предоставяне на кредити представляват неизползваната част от кредити и гаранции. Относно кредитния риск по ангажименти за предоставяне на кредити, Групата е изложена на потенциален риск от загуба в размер на неизползваната част от кредита. Вероятният размер на загубата е по-малък от общата стойност на ангажиментите, тъй като повечето ангажименти за предоставяне на кредити са подчинени на условия за поддържане на определени кредитни стандарти от страна на клиентите.

4 Управление на риска (продължение)

г Риск от контрагента (включително риск от емитента)

Групата определя риска от контрагента, включително риска от емитента, като риск при който контрагентът/емитентът не желае или няма възможност да изпълни задълженията си навреме или изцяло. В Групата рискът от контрагента произтича предимно от поддържане на високо ниво на ликвидни активи с цел намаляване на ликвидния риск. Също така е налице и структурна експозиция към БНБ под формата на минимални задължителни резерви.

Рамката за управление на риска от контрагента се одобрява от ръководството на Групата и е заложена в съответните политики и стандарти. Същите дефинират риска от контрагента, определят отговорностите на ниво банка и постановяват минималните изисквания относно управлението, мониторинга и отчетността. Както Комитетът за активите и пасивите, така и Комитетът за оценка на общия риск вземат решения по отношение на риска от контрагента.

Стратегията за цялостното управление на риска от контрагента се състои в това ликвидните активи в Групата да се инвестират сигурно и по диверсифициран начин. ПроКредит Банк опитва да генерира приходи от тези активи, но по-важната и цел е да осигури надеждно разпределение и своевременно наличие на активите, следователно преобладават съображенията за риска. Поради това Групата работи само с внимателно подбрани надеждни банки с висок кредитен рейтинг, предоставя депозити за кратки срокове (до три месеца, но обикновено за по-кратко) и използва само много ограничено количество прости финансови инструменти. Рискът от емитента се управлява по същия принцип. В Групата е забранено да извършва спекулативна търговия или търгуване със собствен капитал. Влиянието от страна на промените на пазара върху Групата е ограничено. Причините са, че обемът на ценните книжа е сравнително малък и емитентите се подбират внимателно, въз основа на консервативни критерии за риск.

По принцип партньорите на Групата са БНБ, Българското правителство и търговските банки. Основните експозиции са салдата по сметките, краткосрочни депозити, високо ликвидни ценни книжа, а в много ограничен мащаб - прости деривативни инструменти за управление на ликвидността и с цел хеджиране (предимно валутни форуърди и суапове). Експозицията на Групата към риск от контрагента и емитента остава относително стабилна в сравнение с края на 2014 година. Въпреки това, портфейлът от ценни книжа се сви поради липса на възможности за повторно инвестиране. Вместо това, ликвидността се пласира в БНБ и избрани ОИСР банки (включително ПроКредит Банк Германия). В рисково претеглената експозиция на Групата няма съществени промени през годината и тя остава ниска. Ликвидните активи, различни от наличните пари на Групата са разпределени, както следва:

Контрагент	31 дек. 2015	в %	31 дек. 2014	в %
БНБ	147,255	55%	143,612	46%
Задължителен резерв	92,797	35%	77,318	25%
Други	54,458	20%	66,294	21%
Банкови групи	102,571	38%	138,119	45%
Банки от ОИСР	96,475	36%	138,119	45%
Местни банки	6,096	2%	-	0%
Ценни книжа, издадени от българското правителство	19,750	7%	28,503	9%
Общо	269,576	100%	310,234	100%

4 Управление на риска (продължение)

г Риск от контрагента (включително риск от емитента) (продължение)

В таблицата по-долу е представено разпределение на притежаваните дългови инструменти и вземанията от банки в зависимост от определения кредитен рейтинг, според кредитната оценка на признати агенции за външна кредитна оценка:

Към 31 декември 2015 г.

Рейтинг	Финансови активи на разположение за продажба	Вземания от банки	Общо
AA- до AA+	-	-	-
A- до A+	-	653	653
BBB- до BBB+	19,750	13,070	32,820
Без рейтинг	-	88,848	88,848
Общо	19,750	102,571	122,321

Към 31 декември 2014 г.

Рейтинг	Финансови активи на разположение за продажба	Вземания от банки	Общо
AA- до AA+	-	31,941	31,941
A- до A+	-	45,995	45,995
BBB- до BBB+	28,503	-	28,503
Без рейтинг	-	60,183	60,183
Общо	28,503	138,119	166,622

При риск от контрагента за „просрочие“ и „обезценен“ остават същите определения както при кредитен риск от клиента. Благодарение на внимателния подбор на контрагентите, нито една от показаните позиции не е в просрочие, нито показва признаци за обезценка към 31 декември 2015 г. Съответно за тях не са заделени провизии за обезценка през 2015 г.

Както при кредитния риск от клиента, така и рискът към контрагента/емитента се управлява чрез система от лимити. ПроКредит Банк сключва сделки единствено с партньори, които преди това са били внимателно анализирани и за които има одобрен лимит. Общият лимит за банки извън ОИСП не може да надвишава 10% от капитала на ПроКредит Банк без предварителното одобрение на Комитета за управление на активите и пасивите или Комитета за управление на риска на ПроКредит групата. За банки от ОИСП прагът е 25%. Типичният матуритет на срочните депозити е до три месеца; по-дългите срокове подлежат на одобрение от споменатите комитети. Също така се изисква одобрение преди всяка инвестиция в ценни книжа. Рискът от контрагента на Групата се измерва и анализира редовно като част от изчисленията за потенциала за поемане на риск. При изчисляване на коригираната спрямо риск и срок експозиция, се вземат предвид и всички експозиции.

д Пазарен риск

Видовете пазарен риск, засягащи Групата, са валутният и лихвеният риск. В съответствие със стратегията на ПроКредит Групата, валутен или лихвен риск не могат да бъдат поети за спекулативна търговия или търгуване за собствена сметка. Ето защо, ПроКредит Банк не притежава търговски портфейл по смисъла на Базелското споразумение за капитала. Групата затваря валутните си позиции доколкото е възможно. Лихвеният риск се управлява чрез предварително одобрени лимити. Валутните и лихвените деривати се използват единствено за хеджиране или ликвидност. Групата не прилага хеджиране, по смисъла на MCC 39.

4 Управление на риска (продължение)

д Пазарен риск (продължение)

Тъй като ПроКредит Банк е институция, която не притежава търговски портфейл и няма стокови позиции, валутният риск е единственият от пазарните рискове, съгласно член 351 в регулация № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционни фирми и изменящ регламент на ЕС № 648/2012 (Регламент 575/2013), отнасящо се до регулаторните капиталови изисквания. Валутният риск се определя като рискът, при който институцията може да понесе загуби или да е негативно засегната от колебанията на валутните курсове.

Рамката за управление на валутния риск е одобрена от ръководството на Групата и е заложена в съответните политики и стандарти. Същите дефинират валутния риск, определят отговорностите на ниво банка и постановяват минималните изисквания за управлението, мониторинга и отчетността. Както Комитетът за управление на активите и пасивите, така и Комитетът за оценка на общия риск вземат решения по отношение на валутния риск.

Ефектът от валутния риск е налице във отчета за приходи и разходи, когато обемите на активите и пасивите, деноминирани в чуждестранни валути, не съвпадат и обменните курсове се променят неблагоприятно. Основният индикатор на риска, който улавя несъответствието на баланса за всяка валута, е откритата валутна позиция. Общата откритата валутна позиция се изчислява като сума от абсолютните стойности на отделните валутни позиции и се ограничава до 10% от капитала на Групата, освен ако отклонение от този праг не е одобрен от Комитета за управление на активите и пасивите или Комитета за управление на риска. Определен е праг от 7.5% от капитала на ПроКредит Банк за индикатор за ранно предупреждение за общата сума на открити валутни позиции, и $\pm 5\%$ за всяка отделна открита валутна позиция. Ефектът за приходите и разходите, произтичащи от откритата валутна позиция също се измерва редовно при изчисляване на потенциала за поемане на ПроКредит Банк. Изчислението се базира на анализ от типа „Стойност под риск“ на откритите валутни позиции като се взимат под внимание исторически екстремните колебания в обменния курс през последните седем години. В допълнение се провеждат редовни стрес-тестове за риска произтичащ от откритите валутни позиции. Таблицата по-долу обобщава експозицията на Групата към валутен риск.

4 Управление на риска (продължение)

д Пазарен риск (продължение)

Към 31 декември 2015 г.	Левове	Евро	Щ.Д.	Други	Общо
Активи					
Парични средства и сметки в БНБ	95,784	101,744	1,561	121	199,210
Вземания от банки	-	50,121	45,491	6,959	102,571
Финансови активи на разположение за продажба	7,818	19,954	240	-	28,012
Кредити и вземания от клиенти	514,859	655,829	1,479	-	1,172,167
Обезценка на кредити и вземания от клиенти	(14,869)	(23,721)	(26)	-	(38,616)
Дълготрайни материални активи	47,531	-	-	-	47,531
Нематериални активи	2,921	-	-	-	2,921
Отсрочени данъчни активи	133	-	-	-	133
Други активи	21,407	1,305	5	-	22,717
Общо активи	675,584	805,232	48,750	7,080	1,536,646
Пасиви					
Привлечени средства от банки	20,013	33,617	267	-	53,897
Привлечени средства от клиенти	697,235	364,592	47,615	7,143	1,116,585
Привлечени средства от институции	5,223	151,705	-	-	156,928
Други пасиви	3,450	1,409	162	2	5,023
Провизии	496	-	-	-	496
Текущи данъчни пасиви	1,016	-	-	-	1,016
Общо пасиви	727,433	551,323	48,044	7,145	1,333,945
Нетна балансова позиция	(51,849)	253,909	706	(65)	202,701
Кредитни ангажименти (прил. 31)	154,133	51,123	1,552	-	206,808
Открити спот и деривативни сделки	9,779	(10,244)	537	(72)	-
Към 31 декември 2014 г.	Левове	Евро	Щ.Д.	Други	Общо
Общо активи	640,186	761,368	28,811	5,573	1,435,938
Общо пасиви	677,473	548,051	29,517	5,235	1,260,276
Нетна балансова позиция	(37,287)	213,317	(706)	338	175,662
Кредитни ангажименти (прил. 31)	148,229	44,472	1,350	-	194,051
Открити спот и деривативни сделки	15,647	(15,701)	(246)	300	-

4 Управление на риска (продължение)

д Пазарен риск (продължение)

Лихвен риск в банковия портфейл

Лихвен риск в банковия портфейл е рискът от загуби, породени от промени в пазарните нива на лихвените проценти и произтича от структурни несъответствия между лихвочувствителните активи и пасиви.

Рамката за управление на лихвения риск е одобрена от ръководството на Групата и е залегнала в политиките и стандартите. Те дефинират лихвения риск, определят отговорностите на ниво банка и постановяват минималните изисквания за управлението, мониторинга и отчетността. Комитетът за оценка на общия риск е отговорен за всички ключови решения свързани с управлението лихвения риск, като анализира профила на лихвения риск в Групата минимум веднъж на тримесечие. В допълнение, Комитетът за управление на активите и пасивите следи всяка сделка, която е чувствителна към промени в лихвените проценти, има условен размер над 5% от капитала на Групата и матуритет над шест месеца до следващата преоценка. Това е предвидено, за да се избегне сключването на сделки, които могат да имат отрицателно въздействие върху лихвения риск на институцията.

С цел поддържане на приемливо ниво на лихвения риск, дори при отпускане на кредити с по-дълъг матуритет, ПроКредит Банк предлага на клиентите си кредити с променлива лихва, а също така отпуска кредити с по-кратки срокове. По този начин следващите дати, при които се променя лихвения процент на активите могат да бъдат съпоставени с съответните данни на които се променя лихвения процент на задълженията, дори когато задълженията са с по-краткосрочни падежи от тези на кредитите. С цел да предоставя заеми с променлив лихвен процент по прозрачен начин, Групата използва публично достъпни лихвен проценти като база за сравнение при регулиране на лихвените проценти и обяснява това ясно на клиента в момента на отпускане на кредита.

Методът за измерване, мониторинг и ограничаване на лихвения риск на Групата се базира на анализи на лихвения дисбаланс. Активите и пасивите, се разпределят във времеви интервали в зависимост от условията на съответните договори. Безсрочните депозити се включват в анализа на дисбаланса като безлихвени, а спестовните сметки са представени във времеви период до един месец. В таблицата са включени активите и пасивите на Групата, представени по балансова стойност, групирани според по-ранната от двете дати – следваща дата на промяна на лихвения процент или договорната дата на падеж.

4 Управление на риска (продължение)

д Пазарен риск (продължение)

Към 31 декември 2015 г.	До 1 месец	1 – 3 месеца	3 – 12 месеца	1 – 5 години	Над 5 години	Нелих- вени	Общо
Активи							
Парични средства и сметки в БНБ	392	-	-	-	-	198,818	199,210
Вземания от банки	49,357	-	-	-	-	53,214	102,571
Финансови активи на разположение за продажба	6,084	10,363	-	3,302	-	8,263	28,012
Кредити и вземания от клиенти	147,463	336,321	568,568	63,616	20,777	35,422	1,172,167
Обезценка на кредити и вземания от клиенти	(2,822)	(6,643)	(12,886)	(1,938)	(508)	(13,819)	(38,616)
Дълготрайни материални активи	-	-	-	-	-	47,531	47,531
Нематериални активи	-	-	-	-	-	2,921	2,921
Отсрочени данъчни активи	-	-	-	-	-	133	133
Други активи	-	-	-	-	-	22,717	22,717
Общо активи	200,474	340,041	555,682	64,980	20,269	355,200	1,536,646
Пасиви							
Привлечени средства от банки	20,106	-	21,389	10,757	-	1,645	53,897
Привлечени средства от клиенти	183,629	73,684	278,832	1,579	558	578,303	1,116,585
Привлечени средства от институции	828	152,007	1,432	2,661	-	-	156,928
Други пасиви	-	-	-	-	-	5,023	5,023
Провизии	-	-	-	-	-	496	496
Текущи данъчни пасиви	-	-	-	-	-	1,016	1,016
Общо пасиви	204,563	225,691	301,653	14,997	558	586,483	1,333,945
Лихвен дисбаланс	(4,089)	114,350	254,029	49,983	19,711	(231,283)	202,701
Към 31 декември 2014 г.	До 1 месец	1 – 3 месеца	3 – 12 месеца	1 – 5 години	Над 5 години	Нелих- вени	Общо
Общо активи	190,766	258,661	473,326	102,475	27,753	382,957	1,435,938
Общо пасиви	198,493	244,425	348,120	38,630	602	430,006	1,260,276
Лихвен дисбаланс	(7,727)	14,236	125,206	63,845	27,151	(47,049)	175,662

Въздействието на икономическата стойност е ключов показател за управлението на лихвения риск и измерва потенциалната промяна в икономическата стойност на всички активи и пасиви при внезапна неблагоприятна промяна на лихвените проценти. За EUR или USD се приема паралелно изместване на кривата на лихвения процент от +/- 200 базисни пункта в съответствие с Базелското споразумение за капитала. За местните валути величината на шоковете се изчислява чрез прилагане методология от VaR-тип, като се вземат под внимание колебанията на лихвените проценти през последните седем години.

Потенциалното икономическо въздействие, когато се симулира едновременно (в посока нагоре или надолу) неблагоприятен лихвен шок за всички валути, не трябва да надвишава 10% от капитала, освен ако не е одобрена от Комитета за управление на риска на Прокредит Групата; индикаторът за ранно предупреждение за всяка валута се определя на 5%.

4 Управление на риска (продължение)

д Пазарен риск (продължение)

Втори ключов индикатор измерва потенциалното въздействие на сътресения в лихвените проценти върху очакваните приходи на групата за период от три месеца. Тази мярка за риска показва как промяната в отчета за доходите може да бъде повлияна краткосрочно от лихвения риск и се счита за значителна, ако надвишава 1% от капитала на групата. В допълнение, ефектът върху приходите и разходите се наблюдава 12 месеца.

Валута	31 декември 2015		31 декември 2014	
	12-месечни приходи от лихви	Лихвен шок базисни пункта	12-месечни приходи от лихви	Лихвен шок базисни пункта
BGN	384	+0.14%	512	+0.14%
EUR	326	+0.14%	285	+0.14%
USD	710	+0.24%	797	+0.24%
Общо сума	1,420		1,594	

Експозицията на Групата към лихвен риск се определя количествено и се анализира всяко тримесечие като част от изчисляването на потенциала за понасяне на риск.

е Ликвиден риск

Ликвидният риск и рискът за финансиране се отнасят до краткосрочните и дългосрочни възможности на ПроКредит Банк да посреща финансовите си задължения напълно и своевременно.

Рамката за управление на ликвидния риск и риска за финансиране на ПроКредит Банк е одобрена от ръководството на Групата и е залегнала в съответните политики и стандарти. Те дефинират ликвидния риск, определят отговорностите на ниво банка и постановяват минималните изисквания за управлението, мониторинга и отчетността. Комитетът по управление на активите и пасивите е отговорен за всички ключови оперативни решения свързани с управлението на ликвидния риск. Избрани показатели на ликвидния риск се отчитат и представят детайлно всеки месец на Комитета за управление на риска на ПроКредит Групата.

Ликвидният риск е ограничен от факта, че Групата, предимно отпуска заеми, които са с месечни погасителни вноски и се финансират предимно от местни депозити. Операциите по приемане на депозити са фокусирани върху целевата група на Групата от бизнес клиенти и физически лица, с които има установени стабилни взаимоотношения.

Ликвидният риск се измерва, наред с други инструменти, чрез анализ на дисбаланса между падежите на активите и пасивите, чрез който се ограничава риска на базата на показателя за ликвидност "Очаквани падежи на активите до 30 дни / Очаквани падежи на задълженията до 30 дни > = 1", който изисква от институцията да поддържа достатъчна ликвидност за следващите 30 дни. В допълнение, има определени показатели за ранно предупреждение които се наблюдават с помощта на отчетни индикатори. Ако показателите се покачат над, или, според случая, паднат под отчетните индикатори, причините трябва да бъдат изяснени, и ако е целесъобразно, трябва да се вземат мерки за намаляване на риска от ALCO и да се информира ръководството на финансовия риск на ПроКредит Групата. Ключов индикатор е показателят за високо ликвидни активи към депозити на клиенти, който определя, че Групата трябва винаги да разполага с достатъчно ликвидни активи, за да бъдат в състояние да изплатят най-малко 20% от всички клиентски депозити по всяко време. Този индикатор е 32.6% към края на 2015 г. (2014 г: 38.6%).

4 Управление на риска (продължение)

е Ликвиден риск (продължение)

В допълнение, като част от управлението на риска, ежемесечно и извънредно се провеждат пазарни и комбинирани стрес-тестове с цел подsigуряване на достатъчна наличност от ликвидни средства, за посрещане на задълженията дори и при неблагоприятни условия. Нещо повече, ПроКредит Банк има план за ликвидност при извънредни ситуации. Ако възникнат непредвидени обстоятелства и се окаже, че някоя отделна институция от ПроКредит Групата не разполага с достатъчно ликвидни средства, ПроКредит Холдинг ще се намеси като "кредитор от последна инстанция". За тази цел ПроКредит Холдинг поддържа адекватен ликвиден резерв.

Ликвидността на Групата се управлява на ежедневна база от съответните отговорни звена (т.е. Капиталови пазари и ликвидност), на базата на одобрени от Комитета за управление на активите и пасивите прогнози за паричните потоци, които отчитат планираното бизнес развитие и показателите за ликвидност, и които се контролират от Управление на риска и Комитета за управление на активите и пасивите.

Таблицата по-долу представя анализ на активите и пасивите на Групата, групирани по остатъчния срок до техния договорен падеж към края на отчетния период. Остатъчния срок до договорения падеж се определя като периода между датата на баланса и договорената дата на падеж на актива или пасива, или датата, на която се дължи частично плащане по договора за актив или пасив.

Падежи на активите и пасивите

Към 31 декември 2015 г.	До 1 месец	1 – 3 месеца	3 – 12 месеца	1 – 5 години	Над 5 години	Общо
Активи						
Парични средства и сметки в БНБ	199,210	-	-	-	-	199,210
Вземания от банки	73,233	19,559	9,779	-	-	102,571
Финансови активи на разположение за продажба	6,084	10,363	26	3,276	8,263	28,012
Кредити и вземания от клиенти	42,046	66,571	228,222	602,900	232,428	1,172,167
Обезценка на кредити и вземания от клиенти	(1,055)	(1,313)	(6,229)	(11,253)	(18,766)	(38,616)
Дълготрайни материални активи	-	-	-	-	47,531	47,531
Нематериални активи	-	-	-	-	2,921	2,921
Отсрочени данъчни активи	-	-	133	-	-	133
Други активи	2,356	-	-	-	20,361	22,717
Общо активи	321,874	95,180	231,931	594,923	292,738	1,536,646
Пасиви						
Привлечени средства от банки	21,788	76	6,246	18,543	7,244	53,897
Привлечени средства от клиенти	761,564	73,743	278,990	1,730	558	1,116,585
Привлечени средства от институции	828	2,306	25,253	107,110	21,431	156,928
Други пасиви	4,543	-	-	-	480	5,023
Провизии	496	-	-	-	-	496
Текущи данъчни пасиви	-	1,016	-	-	-	1,016
Общо пасиви	789,219	77,141	310,489	127,383	29,713	1,333,945
Нетен ликвиден дисбаланс	(467,345)	18,039	(78,558)	467,540	263,025	202,701
Към 31 декември 2014 г.	До 1 месец	1 – 3 месеца	3 – 12 месеца	1 – 5 години	Над 5 години	Общо
Общо активи	382,710	61,067	248,822	488,019	255,320	1,435,938
Общо пасиви	626,958	89,790	324,397	133,425	85,706	1,260,276
Нетен ликвиден дисбаланс	(244,248)	(28,723)	(75,575)	354,594	169,614	175,662

4 Управление на риска (продължение)

е Ликвиден риск (продължение)

В позицията „Привлечени средства от клиенти” с падеж до 1 месец са включени всички безсрочни депозити в размер на 569,347 хил. лева (2014 г.: 417,476 хил. лева). Ръководството на Групата счита, че тези средства няма да бъдат изтеглени по едно и също време или в рамките на периода, за който се отнасят. В допълнение, при анализ на поведението на вложителите в Групата бе установено, че 86% от срочните депозити не са били изтеглени на падеж, а автоматично са предоговорени при същите условия.

В таблицата, представена по-долу, са показани финансовите задължения на Групата под формата на договорени недисконтирани парични потоци, които са отнесени в съответния времеви интервал.

Анализ на падежите на финансовите активи и финансовите пасиви

Към 31 декември 2015 г.	До 1 месец	1 – 3 месеца	3 – 12 месеца	1 – 5 години	Над 5 години	Общо	Общо балансова стойност
Парични средства и сметки в БНБ	199,210	-	-	-	-	199,210	199,210
Вземания от банки	102,571	-	-	-	-	102,571	102,571
Финансови активи на разположение за продажба	6,055	10,464	174	3,533	-	20,226	28,012
Кредити и вземания от клиенти	41,297	74,155	258,366	676,658	255,188	1,305,664	1,172,167
Общо финансови активи	349,133	84,619	258,540	680,191	255,188	1,627,671	1,501,960
Привлечени средства от банки	21,807	108	6,631	19,972	7,707	56,225	53,897
Привлечени средства от клиенти	762,336	74,281	279,467	1,942	574	1,118,600	1,116,585
Други привлечени средства	821	2,352	25,494	108,753	21,432	158,852	156,928
Общо финансови пасиви	784,964	76,741	311,592	130,667	29,713	1,333,677	1,327,410
Към 31 декември 2014 г.	До 1 месец	1 – 3 месеца	3 – 12 месеца	1 – 5 години	Над 5 години	Общо	Общо балансова стойност
Парични средства и сметки в БНБ	201,246	-	-	-	-	201,246	201,246
Вземания от банки	138,119	-	-	-	-	138,119	138,119
Финансови активи на разположение за продажба	8,436	196	434	20,612	-	29,678	29,450
Кредити и вземания от клиенти	29,093	69,409	281,852	547,260	204,826	1,132,440	1,025,103
Общо финансови активи	376,894	69,605	282,286	567,872	204,826	1,501,483	1,393,918
Привлечени средства от банки	41,922	965	15,409	24,624	8,464	91,384	87,287
Привлечени средства от клиенти	582,140	78,518	286,880	18,939	633	967,110	960,010
Други привлечени средства	570	11,181	28,654	168,757	-	209,162	208,825
Общо финансови пасиви	624,632	90,664	330,943	212,320	9,097	1,267,656	1,256,122

Рискът от финансиране е опасността да не може да се получи допълнително финансиране, или да се получи само при значително по-висока цена. Затова той обхваща части от несистемния ефект при изменението на лихвените проценти. Този риск се ограничава от факта, че Групата финансира своите кредитни операции предимно чрез клиентски депозити, допълнени от дългосрочни кредитни линии от международни финансови институции или други институции от Прокредит Групата. Прокредит Банк се финансира рядко от междубанковия и финансовия пазар.

4 Управление на риска (продължение)

е Ликвиден риск (продължение)

Групата управлява и ограничава риска за финансиране посредством планиране на бизнеса, анализ на дисбаланса на падежите и определени индикатора. Нуждите от финансиране, възникващи в процеса на бизнес планирането, се следят и редовно се ревизират. Комитетът за управление на активите и пасивите следи развитието на всички значими индивидуални сделки с институции, които предоставят външно финансиране, и по-специално международните финансови институции (МФИ). Важен индикатор за ограничаване на риска от финансиране е показателят за концентрация на депозити. Той се определя като дял на десетте най-големи вложители в общата депозитна база на групата, и не трябва да надвишава 20% (стойността му бе 4% в края на 2015 г.). Освен това, финансирането от междубанковия пазар е ограничено до ниско ниво.

ж Управление на операционния риск

Групата определя операционния риск като риска от загуба, произтичаща от неадекватни или недобре функциониращи вътрешни процеси, хора и системи, и/или външни събития. Това определение включва правен риск, както и репутационен риск. Създадени са целеви политики, одобрени от ръководството, относно управлението на операционния риск, превенцията от измами, информационната сигурност и аутсорсинга, които се ревизират ежегодно. Принципите, залегнали в тези документи имат за цел да управляват ефективно операционния риск и риска от измами в Групата и са съобразени с изискванията Базелското споразумение за „стандартизиран подход“ към операционния риск.

В Групата има назначен служител, който да осигури ефективно внедряване на рамката за операционен риск и риск от измами в институцията. В допълнение, Комитета за управление на операционния риск взема решения за въпроси свързани с операционния риск. Съществуващата централизирана и децентрализирана процедура за отчетност гарантира, че ръководството, както и останалите членове на Комитета за управление на операционния риск получават редовни подробни доклади относно операционния риск, въз основа на които да взимат решения.

Процесът на управление на операционния риск се състои от идентифициране, оценка, мерки, мониторинг, комуникация и документация и последващ контрол на операционния риск и риска от измама. Основните инструменти, използвани за управление на тези рискове са база данни за рискови събития, годишни оценки на риска, основни рискови показатели и одобрение на нови рискове.

Базата данни за рискови събития е инструмент, създаден с цел да бъдат документираны, анализирани и ефективно комуникирани всички операционни рискови събития в Групата. За разлика от последващия анализ на рисковите събития от базата, годишните оценки на риска са систематичен начин за идентифициране и оценяване на съществените рискове, с цел да потвърдят адекватността на контролната среда. Основните рискови индикатори се използват като показатели за повишен риск за измама в специфични области на банковите операции или специфични локации, които биха могли да бъдат използвани от потенциален измамник. Тези показатели редовно се анализират и при необходимост се взимат решения за превантивни мерки. За да бъде изчерпателно описанието на операционния риск, новите продукти, процеси и инструменти преди тяхното въвеждане трябва да бъдат анализирани с цел определяне и управление на потенциалните рискове. Това се постига посредством процеса за одобрение на нови рискове.

4 Управление на риска (продължение)

3 Рискове, произтичащи от пране на пари, финансиране на тероризма и други деяния, наказуеми от закона

Етичното поведение е неразривна част от ценностно ориентирания бизнес модел на ПроКредит Банк. Предотвратяването на прането на пари, финансирането на тероризма и измамите са ключови моменти във визията на Групата. ПроКредит Банк не толерира каквито и да било дейности свързани с измама, а също и съмнително поведение както от страна на клиентите, така и на своите служители.

Групата изпълнява всички национални регулаторни изисквания по отношение на превенцията на прането на пари и финансирането на тероризма. Тъй като ПроКредит групата се наблюдава от Федералното управление за финансов надзор на Германия (BaFin), ПроКредит Банк също изпълнява изискванията, предвидени в германския Закон за изпирането на пари. Кодексът за поведение и Изключващият списък представляват основните норми и правила, които всички служители на Групата са длъжни да спазват. Определени насоки (например Политиката за превенция на прането на пари и Политиката за превенция на измамите) определят как тези основни правила трябва да се прилагат на практика.

Освен идентифицирането всички договарящи се страни и изясняването на целите на бизнес отношенията, принципа "опознай клиента" на ПроКредит Банк винаги включва определяне на бенефициента на всички средства, които се управляват чрез клиентските сметки. Действителните собственици са физически лица, които практически се възползват от дадена бизнес структура, дори и да не са персонално упоменати по време на бизнес отношенията с даден клиент. Без изключение, Групата идентифицира и проверява всички лица, които биха могли да бъдат действителните собственици. В допълнение, Групата използва специализиран софтуер за идентифициране на плащанията, които дават повод за съмнение за пране на пари, финансиране на тероризъм или измама. Експертите от Мерки срещу изпиране на пари работят в тясно сътрудничество с компетентните правоприлагащи органи и докладват редовно на съответните отговорни за мерките срещу изпирането на пари длъжностни лица в ПроКредит Холдинг.

и Управление на капитала

Размерът на риска, който се поема от ПроКредит Банк в нито един момент не може да бъде по-голям от размера на капитала необходим за покриването му. Това правило се прилага посредством използването на различни индикатори, за които са установени лимити и нива за ранно предупреждение. Показателите включват изчисляване на капиталова адекватност в съответствие с действащото законодателство (т.е. Наредба 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета) както и изчисляване на потенциала за поемане на риск.

Управлението на капитала в Групата има следните цели:

- спазване на външните изисквания за капитала
- съответствие с вътрешно определени минимални изисквания за капиталова адекватност
- подкрепа за Групата при изпълнението на плановите ѝ за устойчив растеж при следване на бизнес стратегията да бъде основна банка на малките и средни предприятия.

Управлението на капитала в ПроКредит Банк се ръководи от специфични политики и се контролира на месечна база от ръководството.

4 Управление на риска (продължение)

и Управление на капитала (продължение)

Потенциал за понасяне на риск

Концепцията за потенциала за понасяне на риск е ключов елемент от управлението на риска и вътрешния анализ на адекватността на капитала („БААК“). Оценяването на адекватността на вътрешния капитал представлява определяне на потенциала на Групата за понасяне на риск. Наличните капиталови ресурси се сравняват с капиталовата необходимост, която произтича от рисковия профил и изложеността на риск, за да се гарантира, че във всеки един момент наличните капиталови ресурси са достатъчни. Това е непрестанен процес, който предоставя яснота за капиталовите изисквания и експозицията към материални рискове.

Методологията, която се използва за изчисляване на необходимия икономически капитал за покриване на различните рискове, се базира на приложими и налични статистически модели. Прилагат се екстремни сценарии, някои от които са наблюдавани исторически в отделни страни, в които ПроКредит групата оперира, като се прави проверка на възможността за поемане на подобни шокове. Водещ принцип при изчисляване на потенциал за поемане на риск е, че Групата е в състояние да понесе екстремни шокови сценарии, без да бъдат застрашени интересите на депозиторите и другите кредитори. 2009 г. и 2010 г., като част от периода на икономическа криза, показаха, че от една страна е необходим консервативен подход към управлението на капитала, а от друга бе демонстрирана способността на Групата да работи в условията на утежнена икономическа обстановка.

Подходът, който се прилага, за управление и наблюдение на потенциала за понасяне на риск е при „недействащо предприятие“ („gone concern“). Оценяват се последиците от възникване на екстремна оперативна среда, включително ситуации, които не са обхванати от исторически данни и резултати от различни стрес сценарии. При „недействащо предприятие“ е предвиден достатъчен буфер за покриване на рисковите позиции, които или не са считани за съществени, или не могат да бъдат измерени и съдържат потенциал за загуба.

Материалните рискове, както и приложимите лимити за всеки един риск, за който се изчислява необходимият икономически капитал, отразяват рисковия профил на ПроКредит Банк и са обект на ежегоден преглед. Тези рискове са: кредитен риск, риск от контрагента (включително риск на емитента), лихвен риск, валутен риск и операционен риск.

В процеса на БААК изчисленият икономически капитал, който е необходим за покриване на различните рискове, се сравнява с наличния собствен капитал. За целите на БААК наличният собствен капитал се определя като потенциал за поемане на риск (ППР) и включва: собствения капитал според отчета за финансовото състояние, който се намалява с нематериалните активи и отсрочените данъчни активи и към който се добавя капиталът от втори ред. Ресурсите на разположение за покриване на риск (РРПР) се определят на 60% от ППР. Само РРПР се използват при установяване на лимити за всяка една риск категория. По този начин на разположение е буфер от 40% от ППР, което позволява покриване на евентуални недостатъци на прилаганите модели, както и неблагоприятни ефекти, които могат да се асоциират с рискове, които не са изрично включени при изчисляване на потенциала за понасяне на риск. Изчисленията се извършват на консолидирана основа. Повече детайли за определения вътрешен капитал в процеса на БААК и потенциала за понасяне на риск са налични в следната таблица.

4 Управление на риска (продължение)

и Управление на капитала (продължение)

Към 31 декември 2015

Материални рискове	Лимит (% от ППР)	Лимит (сума)	Използван лимит (сума)	Използван лимит (%)
Кредитен риск	33.0%	65,889	22,829	11.4%
Риск от контрагента - банки	5.0%	9,983	851	0.4%
Валутен риск	2.0%	3,993	103	0.1%
Лихвен риск	10.0%	19,967	2,951	1.5%
Операционен риск	10.0%	19,967	11,202	5.6%
Ресурси на разположение за покриване на риск (лимитирани до 60% от ППР)	60.0%	119,799	37,936	19.0%
Потенциал за поемане на риск (ППР)	-	199,665	-	-

Регулаторни изисквания за капиталова адекватност

От 1 януари 2014 г. споразумението „Базел III“ за собствения капитал на банките, бе въведено в България чрез Директивата за капиталовите изисквания (CRD) 2013/36/EU и Регламента за капиталовите изисквания (CRR) (EU) №575/2013, е задължително за в Групата. Съгласно чл. 92 на Регламент 575/2013 минималното капиталово изискване за съотношение на обща капиталова адекватност е в размер на 8% от общата рискова експозиция. В допълнение към това изискване се включват и капиталовите буфери, които БНБ изисква от банките в България да подържат съгласно разпоредбите на Наредба N8 за капиталовите буфери на банките. Това са:

- предпазен капиталов буфер под формата на базов собствен капитал от първи ред, равняващ се на 2.5% от общата сума на рисковата експозиция;
- буфер за системен риск под формата на базов собствен капитал от първи ред, равняващ се на 3.0% от общата сума на рисковата експозиция.

След включване на капиталовите буфери към капиталовите изисквания тяхната минимално изискуема стойност ефективно става 13.5%. Политиката на Групата за вътрешното управление на капитала поставя дори по-строги изисквания за общата капиталова адекватност с праг на докладване от 15.5% и лимит 14.5%.

При определяне на капиталовите изисквания за целите на изчисляване на капиталовата адекватност съгласно разпоредбите на Регламент 575/2013, Групата прилага следните подходи:

- Капиталови изисквания за кредитен риск и кредитен риск от контрагента – Стандартизиран подход съгласно Трета част, Дял II, Глава 2 на Регламент 575/2013.
- Капиталови изисквания за операционен риск – Стандартизиран подход съгласно Трета част, Дял III, Глава 3 на Регламент 575/2013. В сравнение с регулаторните капиталови изисквания за операционен риск, които са в размер на 18.9 милиона лева към 31 декември 2015 г., средната годишна загуба съгласно базата данни на рискови събития през последните три години е в размер на 95 хиляди лева.

4 Управление на риска (продължение)

и Управление на капитала (продължение)

Тъй като ПроКредит Банк не притежава търговски портфейл и освен това не участва в операции, включващи стоки, валутният риск е единственият пазарен риск, който трябва да се има предвид. Въпреки това, ПроКредит Банк не изчислява капиталово изискване за валутен риск, тъй като общата нетна валутна позиция (с изключение на валутата EUR) на практика се поддържа на ниво много близо до 0% от капитала (към 31.12.2015 г. е -0,11%, което е по-малко от минималния праг от 2%, съгласно Регламент 575/2013).

Регулаторните капиталови съотношения се изчисляват, като собственият капитал се разделя на сумата от рисково-претеглените активи, като при изчисляване на всяко от съотношенията само съответните капиталови компоненти се вземат под внимание (на базовия собствен капитал от първи ред, на капитала от първи ред и на обща капиталова адекватност). Таблицата по-долу предоставя информация за регулаторните капиталови съотношения.

	2015	2014
Собствен капитал		
Базов собствен капитал от първи ред	146,654	146,027
Капитал от втори ред	-	1,277
Общо собствен капитал	146,654	147,304
Рисково-претеглени активи		
Рисково-претеглени активи за кредитен риск	729,693	666,029
Рисково-претеглени активи за операционен риск	140,023	144,766
Общо рисково-претеглени активи	869,716	810,795
Отношение на капиталова адекватност		
Базов собствен капитал от първи ред		
Отношение на адекватност на капитала от първи ред	16.9%	18.0%
Отношение на обща капиталова адекватност	16.9%	18.2%

Базовият собствен капитал от първи ред на Групата се състои от акционерен капитал и резерви, като се приспадат нематериалните активи. ПроКредит Банк планира ръстът на рисково-претеглените активи да бъде съпроводен единствено от увеличаване на капитала от първи ред.

5 Справедлива стойност на финансовите активи и пасиви

Таблицата, представена по-долу, обобщава балансовите и справедливите стойности на финансовите активи и пасиви на Групата, разпределени в йерархичното ниво, което съответства на методите, приложени за определяне на справедливата стойност на инструментите.

Към 31 декември 2015 г.

Финансови активи	Категория*	Балансова стойност	Обща справедлива стойност	Йерархия на справедливата стойност		
				Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3
Парични средства и наличности по сметки в БНБ	СС	199,210	199,210	51,955	147,255	-
Вземания от банки	KB	102,571	102,571	-	102,571	-
Кредити и вземания от клиенти	KB	1,172,167	1,207,682	-	-	1,207,682
Финансови активи на разположение за продажба	РП	28,012	28,012	19,750	-	8,262
Общо		1,501,960	1,537,475	71,705	249,826	1,215,944

Финансови пасиви	Категория*	Балансова стойност	Обща справедлива стойност	Йерархия на справедливата стойност		
				Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3
Привлечени средства от банки	АС	53,897	52,662	-	21,645	31,017
Привлечени средства от клиенти	АС	1,116,585	1,117,458	-	709,200	408,258
Привлечени средства институции	АС	156,928	156,354	-	-	156,354
Общо финансови инструменти		1,327,410	1,326,474		730,845	595,629

Към 31 декември 2014 г.

Финансови активи	Категория*	Балансова стойност	Обща справедлива стойност	Йерархия на справедливата стойност		
				Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3
Парични средства и наличности по сметки в БНБ	СС	201,246	201,246	57,634	143,612	-
Вземания от банки	KB	138,119	138,119	-	138,119	-
Кредити и вземания от клиенти	KB	1,025,103	1,043,625	-	-	1,043,625
Финансови активи на разположение за продажба	РП	29,450	29,450	28,503	-	947
Общо		1,393,918	1,412,440	86,137	281,731	1,044,572

Финансови пасиви	Категория*	Балансова стойност	Обща справедлива стойност	Йерархия на справедливата стойност		
				Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3
Привлечени средства от банки	АС	87,287	87,758	-	41,707	46,051
Привлечени средства от клиенти	АС	960,010	962,848	-	545,713	417,135
Привлечени средства институции	АС	200,687	200,814	-	-	200,814
Подчинен срочен дълг	АС	8,138	10,962	-	-	10,962
Общо финансови инструменти		1,256,122	1,262,382	-	587,420	674,962

* категории: СС – по справедлива стойност; KB – кредити и вземания, РП – на разположение за продажба; АС – амортизирана стойност.

(i) Парични средства и парични еквиваленти

Включват се парични средства в брой и наличности по сметки в БНБ, включително минимални задължителни резерви, които са оповестени в прил. 15. Справедливата и балансовата стойности на тези активи съвпадат.

(ii) Вземания от други банки

Вземанията от други банки включват междубанкови депозити. Справедливата стойност на позициите с плаващ лихвен процент и овърнайт депозити съвпада с тяхната балансова стойност. Справедливата стойност на депозитите с фиксиран лихвен процент се базира на дисконтираните парични потоци чрез прилагане на лихвени проценти, използвани на паричния пазар за инструменти с подобен кредитен риск и матуритет.

5 Справедлива стойност на финансовите активи и пасиви (продължение)

(iii) Финансови активи на разположение за продажба

Портфейлът на Групата от държавни ценни книжа се отчита по справедлива стойност, като се използва Ниво 1: данни за обявени пазарни цени (непроменени) на активни пазари за същите инструменти. При малка част от портфейла от капиталови инструменти на Групата не са налични пазарни стойности (акции на SWIFT и Борика-Бансервиз АД). Тези инструменти се представят по цена на придобиване. Инвестициите в акции на Виза към края на 2015 вече не се отчитат по цена на придобиване, поради индикация за пазарната стойност, в резултат на очаквана пазарна сделка с Виза Инк. Това е единственото допълнение към Ниво 3 през 2015 г.

(iv) Кредити и вземания от клиенти

Предоставените кредити и други вземания от клиенти са представени нетно след приспадане на обезценката. Изчислената справедлива стойност на кредитите представлява дисконтираната сума на очакваните бъдещи парични потоци. Очакваните парични потоци се дисконтират с настоящите пазарни лихвени проценти с цел да се определи справедливата стойност. Разликата между справедливите и балансовите стойности изразява промените в настоящите пазарни лихвени проценти. Справедливата стойност включва очакваните бъдещи загуби, докато амортизираната стойност и съответната обезценка взема под внимание само претърпените загуби към датата на финансовия отчет.

(v) Депозити и заеми

Справедливата стойност на депозитите, които нямат определен матуритет, включително на нелихвените такива, е сумата, която е платима при поискване. Справедливата стойност на депозити с фиксиран лихвен процент и на други заемни средства, които нямат обявена пазарна цена, се базира на дисконтираните парични потоци чрез прилагане на лихвени проценти по нововъзникнали задължения, които имат подобен остатъчен матуритет.

Лихвени проценти, определени от отдел Капиталови пазари и ликвидност на ПроКредит групата, се използват като входящи данни за модел за дисконтирани парични потоци, в ако не са налични пазарни лихвени проценти, които да се приложат за определянето на справедливата стойност на финансови пасив, отчитани по амортизирана стойност. Те са представени в Ниво 3 по отношение на използваните хипотези. Лихвени проценти, определени от отдел Капиталови пазари и ликвидност на ПроКредит групата, са съобразени като са взети под внимание цената на финансиране в зависимост от валутата и матуритета, като е добавена и премия за риск, която зависи от вътрешния рисков профил за всяко дружество в рамките на ПроКредит групата (вкл. ПроКредит Банк (България) ЕАД). Вътрешно определените лихвени проценти регулярно се сравняват с тези, приложими при операции с трети лица и следователно са в съответствие с нормална сделка между пазарни участници към датата на оценка и при текущите пазарни условия.

5 Справедлива стойност на финансовите активи и пасиви (продължение)

По отношение на иззети активи и инвестиционни имоти (приложение 21) справедливата стойност се определя на база на вътрешни изчисления. Групата прилага следните модели на оценка:

- Метод на възстановителната стойност. При този метод под внимание се вземат текущите възстановителни разходи за възпроизвеждане на актива, като се включват и разходите за транспорт и за въвеждане в употреба.
- Метод на дисконтираните парични потоци (метод на приходната стойност). Отчита се настоящата стойност на нетните парични потоци, които се очаква да бъдат генерирани от актива, като се вземат предвид темпа на нарастване на приходите и планираните капиталови разходи; очакваните бъдещи парични потоци се дисконтират, като се прилагам лихвен процент, който е рисково претеглен.
- Метод на пазарните аналози. При този метод е налице пряко сравнение с продажните цени на сходни активи.

6 Нетен доход от лихви	2015	2014
Приходи от лихви		
Кредити и вземания от клиенти	80,317	90,306
Финансови активи на разположение за продажба	723	1,308
Вземания от банки	73	87
Общо приходи от лихви	81,113	91,701
Разходи за лихви		
Привлечени средства от клиенти	7,273	14,835
Привлечени средства от банки и институции	4,444	6,473
Капиталови (хибридни) инструменти	-	1,185
Подчинен срочен дълг	676	820
Общо разходи за лихви	12,393	23,313
Нетен доход от лихви	68,720	68,388

В приходите от лихви от кредити и вземания от клиенти за 2015 г. са включени 1,489 хил. лева (2014 г.: 1,863 хил. лева), които са били начислени по кредити, класифицирани като различни от редовни.

7 Разходи за обезценка на финансови активи	2015	2014
Увеличение на обезценката	23,118	23,521
Намаление на обезценката	(10,982)	(14,372)
Приходи от отписани вземания	(5,956)	(6,377)
Общо разходи за обезценка	6,180	2,772

7 Разходи за обезценка на финансови активи (продължение)

Увеличението на обезценката се състои от следното:

	2015	2014
Специфични провизии	7,730	10,151
Провизии за индивидуално значими експозиции	3,963	5,192
Провизии за портфейлно оценявани експозиции	11,425	8,178
Увеличение на обезценката	23,118	23,521

За вземанията от банки не се начисляват провизии, защото исторически не е имало неизпълнение на задължение и в момента не съществува обективно доказателство за обезценка.

8 Нетен доход от такси и комисиони

	2015	2014
Приходи от такси и комисиони		
Картови операции	6,102	4,864
Парични преводи	6,078	5,704
Откриване и обслужване на сметки	3,369	4,216
Касови операции	1,960	2,123
Застрахователни такси	652	746
Комисиони за обслужване	1,496	1,438
Документарни операции	1,234	842
Други	370	682
Общо приходи от такси и комисиони	21,261	20,615
Разходи за такси и комисиони		
Картови операции	1,058	946
Кореспондентски сметки	508	400
Други	9	3
Общо разходи за такси и комисиони	1,575	1,349
Нетен доход от такси и комисиони	19,686	19,266

9 Нетен доход от търговски операции

	2015	2014
Печалба от сделки в чуждестранна валута	5,651	4,322
Печалба от валутна преоценка	190	19
Общо нетен доход от търговски операции	5,841	4,341

10 Нетен доход от финансови активи на разположение за продажба

	2015	2014
Загуби при отписване на финансови активи	(741)	-
Общо нетен доход от финансови активи на разположение за продажба	(741)	-

11 Други (разходи)/приходи от дейността, нетно	2015	2014
Други приходи от дейността		
Приходи от продажба на активи	202	386
Приходи от продажба на иззети активи	430	188
Дивиденди от финансови активи на разположение за продажба	48	75
Други приходи	1,262	1,119
Общо други приходи от дейността	1,942	1,768
Общо други приходи от дейността	2015	2014
Други разходи от дейността		
Разходи за обезценка на иззети активи	2,721	3,027
Други разходи свързани с иззети активи	370	285
Други разходи	933	892
Общо други разходи от дейността	4,024	4,204
Други (разходи)/приходи от дейността, нетно	(2,082)	(2,436)

Позицията "Дивиденди от финансови активи на разположение за продажба" включва дивиденди, които са получени от дружества, в капитала на които Групата има неконтролиращо участие.

12 Разходи за персонала	2015	2014
Заплати	17,109	21,730
Разходи за пенсионно осигуряване	939	1,180
Други разходи за социално осигуряване	1,583	1,993
Други разходи за персонала	153	268
Общо разходи за персонала	19,784	25,171

13 Административни разходи	2015	2014
Плащания към Фонда за гарантиране на влоговете в банките и Фонда за реструктуриране на банките	6,236	4,283
Амортизация на дълготрайни активи	5,452	5,527
Разходи за наем	4,003	6,785
Други професионални услуги	3,461	3,182
Разходи за комуникация и транспорт	3,235	3,250
Консултантски, правни и одит услуги	1,761	1,851
Обучение	1,697	2,023
Охрана	1,611	1,200
Маркетинг, реклама и представителни разходи	1,429	2,450
Поддръжка и комунални разходи	1,244	1,715
ИТ разходи	1,001	572
Данъци, различни от тези върху печалбата	282	724
Други административни разходи	1,998	1,582
Общо административни разходи	33,410	35,144

Общо таксите за услугите предоставени от одиторите възлизат на 121 хил. лв. (2014 г.: 129 хил. лв.)

14 Разходи за данъци върху печалбата	2015	2014
Текущ данък	3,505	3,260
Отсрочен данък (Прил.21)	(124)	(320)
Общо разходи за данъци върху печалбата	3,381	2,940

По отношение на позиции, които са директно осчетоводени в Друг всеобхватен доход е налице данъчно облагане в размер на 764 хил. лева. Допълнителна информация за отсрочения данък върху печалбата е представена в прил. 21. Данъкът върху печалбата се различава от теоретичния данък, който възниква при използване на основната данъчна ставка, както следва:

	2015	2014
Печалба преди данъчно облагане	32,050	26,472
Теоретичен данък при данъчна ставка 10 % (2014 г.: 10%)	3,205	2,647
Данъчен ефект от приходи необлагаеми за данъчни цели	(14)	(7)
Данъчен ефект от разходи непризнати за данъчни цели	190	300
Разходи за данъци	3,381	2,940

Ефективната данъчна ставка за 2015 г. е: 10.5% (2014 г.: 11.1%).

15 Парични средства и наличности по сметки в БНБ	2015	2014
Парични средства в брой	51,955	57,634
Наличности по сметки в БНБ (без МЗР)	54,458	66,294
МЗР	92,797	77,318
Общо парични средства и наличности в БНБ	199,210	201,246
Вземания от банки с матуритет до 3 месеца	92,791	138,119
МЗР неучастващо в паричните наличности за паричния поток	(92,797)	(77,318)
Общо парични средства и еквиваленти за целите на паричния поток	199,204	262,047

16 Вземания от банки	2015	2014
Разплащателни сметки	67,137	138,119
Вземания от банки до 3 месеца	35,434	-
Общо вземания от банки	102,571	138,119

17 Финансови активи на разположение за продажба	2015	2014
Български държавни ценни книжа	19,750	28,503
Акции	8,262	947
Общо финансови активи на разположение за продажба	28,012	29,450

Акциите включват участия в местни и чуждестранни финансови посредници.

18 Кредити и вземания от клиенти	2015	2014
Общо кредити и вземания от клиенти	1,172,167	1,025,103
Обезценка	(38,616)	(36,339)
Общо нетни кредити и вземания от клиенти	1,133,551	988,764
19 Обезценка на кредити и вземания от клиенти		
Изменението на провизиите е както следва:	2015	2014
Салдо към 1 януари	36,339	36,929
Увеличение на обезценката	12,136	9,149
Отписани кредити	(9,859)	(9,739)
Салдо към 31 декември	38,616	36,339
Разходите за обезценка на кредити са формирани, както следва:	2015	2014
Увеличение на обезценката	12,136	9,149
Изплатени вземания, отписани през минали периоди	(5,956)	(6,377)
Разходи за обезценка, признати в отчета за приходи и разходи	6,180	2,772

20 Дълготрайни материални и нематериални активи

	Земя и сгради	Обза- веждане	Оборуд- ване	Подобрения на наети сгради	Немате- риални активи	Общо
Отчетна стойност						
Стойност към 1 януари 2014 г.	33,652	2,073	32,034	7,646	8,761	84,166
Придобити	311	282	4,867	677	1,194	7,331
Отписани	(457)	(166)	(4,856)	(1,023)	(540)	(7,042)
Стойност към 31 декември 2013 г.	33,506	2,189	32,045	7,300	9,415	84,455
Натрупана амортизация						
Стойност към 1 януари 2014 г.	2,938	805	22,938	3,554	5,015	35,250
Разходи за амортизация	802	185	2,814	625	1,098	5,524
Натрупана амортизация по отписани активи	(112)	(131)	(4,227)	(558)	-	(5,028)
Стойност към 31 декември 2014 г.	3,628	859	21,525	3,621	6,113	35,746
Натрупана амортизация						
Стойност към 1 януари 2014 г.	30,714	1,268	9,096	4,092	3,746	48,916
Разходи за амортизация	29,878	1,330	10,520	3,679	3,302	48,709
Отчетна стойност						
Стойност към 1 януари 2015 г.	33,506	2,189	32,045	7,300	9,415	84,455
Придобити	58	936	5,688	1,423	766	8,871
Отписани	-	(776)	(3,402)	(2,152)	(1)	(6,331)
Стойност към 31 декември 2015 г.	33,564	2,349	34,331	6,571	10,180	86,995
Натрупана амортизация						
Стойност към 1 януари 2015 г.	3,628	859	21,525	3,621	6,113	35,746
Разходи за амортизация	798	198	2,830	480	1,146	5,452
Натрупана амортизация по отписани активи	-	(101)	(3,160)	(1,394)	-	(4,655)
Стойност към 31 декември 2015 г.	4,426	956	21,195	2,707	7,259	36,543
Балансова стойност						
Стойност към 1 януари 2015 г.	29,878	1,330	10,520	3,679	3,302	48,709
Стойност към 31 декември 2015 г.	29,138	1,393	13,136	3,864	2,921	50,452

21 Отсрочени данъчни активи

Отсрочените данъчни начисления в отчета за приходи и разходи и свързаните с тях отсрочени данъчни активи и пасиви включват следните временни разлики:

	2015	2014
Отсрочени данъчни активи		
Иззети активи	554	338
Неизползван отпуск от служители за предходен период	60	56
Други временни разлики	100	243
Общо отсрочени данъчни активи	714	637
Отсрочени данъчни пасиви		
Дълготрайни активи	535	582
Други временни разлики	46	46
Общо отсрочени данъчни пасиви	581	628

Следващата таблица представя влиянието на отсрочените данъци върху приходите/ (разходите):

	2015	2014
Неизползван отпуск от служители за предходен период	4	(1)
Иззети активи	215	166
Дълготрайни активи	47	106
Други временни разлики	(142)	49
Обща промяна в отсрочените данъци (прил. 14)	124	320

22 Други активи

	2015	2014
Иззети активи	19,727	23,662
Търговски вземания	2,280	3,983
Авансови плащания и разходи за бъдещи периоди	634	1,047
Други данъчни вземания	76	949
Общо други активи	22,717	29,641

Иззетите активи, които са показани в таблицата по-горе, се отчитат по по-ниската от балансовата стойност на отписаните кредити или справедливата стойност, намалена с разходите за продажба. Равнение на балансовата стойност на иззетите активи е, както следва:

Иззетите активи	2015	2014
Стойност към 1 януари	23,662	25,239
Придобиване	4,199	8,204
Отписване (продажба)	(5,413)	(6,754)
Изменение в справедливата стойност	(2,721)	(3,027)
Стойност към 31 декември	19,727	23,662

23 Привлечени средства от банки	2015	2014
Разплащателни сметки	1,645	4,907
Срочни депозити	20,000	36,800
Получени заеми	32,252	45,580

Общо привлечени средства от банки	53,897	87,287
--	---------------	---------------

Задълженията към ПроКредит Банк (Германия) в размер на 22,628 хил. лв. (2014 г.: 28,618 хил. лв.) и задълженията към други банки от ПроКредит Групата в размер на 1,574 хил. лв. (2014 г.: 4,770 хил. лв.) са отчетени в тази позиция.

24 Привлечени средства от клиенти	2015	2014
Депозити на виждане		
- Физически лица	100,137	82,234
- Бизнес клиенти	473,396	340,351
Общо депозити на виждане	573,533	422,585

Спестовни влогове		
- Физически лица	87,826	79,860
- Бизнес клиенти	35,860	36,106
Общо спестовни влогове	123,686	115,966

Срочни депозити		
- Физически лица	263,959	269,590
- Бизнес клиенти	143,428	144,707
Общо срочни депозити	407,387	414,297

Преводи в процес на изпълнение	11,979	7,162
--------------------------------	--------	-------

Общо привлечени средства от клиенти	1,116,585	960,010
--	------------------	----------------

25 Привлечени средства от финансови институции

Институция	Крайна година на падеж	2015	2014
Европейски инвестиционен фонд (EIF)	2025	103,716	76,277
Кредитанщалт фюр Вийдерауфбау (KfW)	2018	27,430	35,274
Европейска инвестиционна банка (EIB)	2019	20,559	43,614
Държавен Фонд Земеделие	2018	5,223	9,494
Европейска банка за възстановяване и развитие (EBRD)	-	-	24,988
Европейски фонд за Югоизточна Европа (EFSE)	-	-	11,040
Общо привлечени средства от институции		156,928	200,687

Споразумението за заем с Европейския инвестиционен фонд е в рамките на програма ДЖЕРЕМИ, която е насочена към съфинансиране на малки и средни предприятия. Общата договорена сума по заема е в размер на 155,000 хил. евро (еквивалент в лева: 303,154 хил. лева).

26 Други пасиви	2015	2014
Кредитори	3,717	1,194
Други данъчни задължения	734	1,178
Приходи за бъдещи периоди	480	1,031
Банки	71	-
Други дължими суми	21	9
Общо други пасиви	5,023	3,412
27 Провизии	2015	2014
Провизии за пенсии	110	108
Провизии за задбалансови ангажименти	138	135
Провизии за неизползвани отпуски	248	240
Общо провизии	496	483

Задължения за дефинирани доходи при пенсиониране

Очакваната сума на задължението към всяка една отчетна дата, както и признатите разходи по отношение на доходите при пенсиониране, се базират на актюерски доклад (по-долу е представена информация за актюерските допускания).

При плана за дефинирани доходи (задължение за изплащане на доходи при пенсиониране) не е налице инвестиране в специално определени активи..

Изменение на настоящата стойност на задълженията за дефинирани доходи

	2015	2014
Задължения за дефинирани доходи към 1 януари	108	128
Изплатени доходи	-	-
Текущи разходи	15	10
Лихвени разходи	4	6
Актюерска (печалба) загуба от промяна във финансовите и демографски допускания	(17)	(36)
Задължения за дефинирани доходи към 31 декември	110	108

Актюерски допускания

Основните актюерски допускания към отчетната дата са, както следва (представени като средно-претеглени величини):

	2015	2014
Дисконтов фактор към 31 декември	3%	3%
Норма на увеличение на възнагражденията	5%	5%
Лихвен процент	5%	5%

28 Собствен капитал

Акционерен капитал и премиен резерв

Към 31 декември 2015 г. собственият капитал на Групата се състои от акционерен капитал и премиен резерв. Акционерният капитал на Групата е разделен на 135,634 хил. акции с номинална стойност от 1 лев всяка (2014 г: 135,634 хил.). Всички акции дават равно право на глас и са изцяло платени. ПроКредит Холдинг е едноличен собственик на капитала на Групата. Премийният резерв е 3,496 хил. лв. (2014 г: 3,496 хил. лв.).

Неразпределена печалба и резерви

Естество и предназначение на резервите

Законови и други резерви - те са разпределени от нетната печалба на Групата в съответствие с Търговския закон, член 246. Позицията „Други резерви“ също така включва и сумите акумулирани в резултат на преоценка на доходи след напускане. Средствата по тези резерви може да се използват само за покриване на текуща загуба или загуба от минали години или за плащания към служители съгласно планове с дефинирани доходи.

Преоценъчни резерви – включват акумулираните преоценки по справедлива стойност на финансови активи на разположение за продажба.

Неразпределена печалба - включва натрупаната печалба на Групата от предходни години. През 2015 г. Групата изплати дивидент в размер на 8,502 хил. лева от неразпределената си печалба за 2014 г. и 2013 г..

29 Условни задължения и ангажименти

Задбалансови задължения

Таблицата, представена по-долу показва договорения размер на задбалансовите финансови инструменти на Групата, представляващи кредитни ангажименти:

	2015	2014
Ангажименти по предоставени кредити	183,746	165,461
Банкови гаранции и акредитиви	23,062	28,590
Общо условни задължения и ангажименти	206,808	194,051

Задължения по оперативен лизинг

Групата е наемател на офис помещения. Наемните договори обикновено се сключват за срок от 10 години. Наемните договори се прекратяват с предварително уведомление в рамките на 6 месеца. Като наемател на офис помещения, Групата се е ангажира да извърши следните минимални наемни плащания:

	2015	2014
До 1 година	904	1,571

31 Сделки със свързани лица

ПроКредит Холдинг е едноличен акционер в ПроКредит Банк. ПроКредит Холдинг е компанията-майка на Групата и упражнява контрол върху нейната дейност. Групата е взела кредити от ПроКредит Банк (Германия) съгласно няколко договора за кредит. ПроКредит Банк (Германия) е изцяло притежавано дъщерно дружество на ПроКредит Холдинг. Други банки от Групата поддържат разплащателни сметки, като Групата оперира система за разплащания между Банките от ПроКредит групата (ProPay) (прил. 22).

Сделките със свързани лица са извършени при обичайни търговски условия и пазарни цени. Обемът на сделките със свързани лица към края на отчетния период и съответните приходи и разходи за отчетния период са, както следва:

Сделки с акционери	2015	2014
Други приходи	99	87
Задължения в края на периода	-	-
Разходи за лихви	198	1,540
Други разходи	1,529	2,040
Транзакции с други дружества от групата на ПроКредит Холдинг	2015	2014
Кредити и вземания в края на периода	88,857	60,184
Приходи от лихви	174	150
Други приходи	158	55
Задължения в края на периода	33,840	43,453
Разходи за лихви	930	1,023
Други разходи	1,092	891

През 2015 г. общото възнаграждение на ръководството е било 682 хил. лева (2014 г.: 542 хил. лева).

32 Събития след датата на финансовия отчет

След датата на финансовия отчет не са настъпвали събития, които налагат допълнителни оповестявания или корекции във финансовите отчети на Групата.

Годишен консолидиран доклад за дейността на ръководството на ПроКредит Банк (България) ЕАД за 2015 година

Описание на дейността

Групата на ПроКредит Банк (България) ЕАД се състои от ПроКредит Банк (България) ЕАД и ПроКредит Пропъртийз ЕАД (заедно: „Групата“).

ПроКредит Банк (България) ЕАД („ПроКредит Банк“ или „Банката“) е основана на 6 юни 2001 г. в резултат на учредителното събрание на акционерите – а именно Европейската банка за възстановяване и развитие („EBRD“), Международната финансова корпорация („IFC“), ПроКредит Холдинг АГ & Ко. КГаА („ПроКредит Холдинг“), Дойче Инвестиционс-унд Ентвиклунгсгезелшафт ГмбХ („DEG“) и Комерцбанк АГ. Банката е регистрирана като българско акционерно дружество на 28 септември 2001 г. в Софийски градски съд. През 2012 г. приключи започналият през 2005 г. процес по консолидация на акционерната структура на Банката в резултат на което ПроКредит Холдинг стана едноличен собственик на капитала.

ПроКредит Холдинг е компанията-майка на Групата и упражнява контрол върху нейната дейност.

Групата се управлява чрез Надзорен съвет, състоящ се от петима членове и Управителен съвет, състоящ се от четирима членове, избирани за период от три години.

ПроКредит Банк подкрепя развитието и предоставя пълно банково обслужване. Банката предлага отлично обслужване, както на гражданите, така и на фирмите. В своята дейност ПроКредит Банк спазва няколко основни принципа: прозрачността в общуването с клиентите; не се насърчава потребителското кредитиране; предоставят се само услуги, които се базират, както на разбирането за ситуацията на конкретния клиент, така и на задълбочен финансов анализ. Този отговорен подход към банковата дейност позволява изграждането на дългосрочни партньорства с клиентите, които са базирани на взаимно доверие.

В работата си с бизнес клиентите, ПроКредит Банк се фокусира върху много малките, малките и средните предприятия, тъй като е уверена, че те създават работни места и имат жизненоважен принос за икономиките, в които работят. Като предлага разбираеми и достъпни депозити и други банкови услуги и инвестирайки значителни средства във финансовата образованост, ПроКредит Банк се стреми да изгражда култура на спестяване и отговорност, които спомагат за повече стабилност и сигурност във всяко домакинство.

Групата обособява своите клиенти в съответствие с техния бизнес потенциал, като групите биват – бизнес клиенти: много малки, малки и средни предприятия, както и физически лица. Бизнес клиентите, които се обслужват от ПроКредит Банк, включват: търговски дружества, земеделски производители и самонаети лица, докато фокусът при физическите лица са получателите на регулярен доход (от заплати, пенсии и др.), студенти и собственици на бизнес. Групата се стреми да има детайлни познания за своите клиенти от гледна точка на бизнес модел и планове за развитие и инвестиции, като целта е да може да се приложи индивидуален подход към всеки клиент, както и дългосрочна стратегия за неговото обслужване. Стратегически фокус на Групата са производствени дружества, земеделски производители, финансирането на проекти в областта на енергийната ефективност и опазването на околната среда.

Годишен консолидиран доклад за дейността (продължение)

Описание на дейността (продължение)

Акционерите на Групата очакват устойчива възвръщаемост на инвестициите в дългосрочен план, като краткосрочното максимизиране на печалбата не е цел. ПроКредит Банк инвестира усилено в обучението и развитието на своите служители, за да създаде открита и ползотворна работна атмосфера и да осигури професионално и компетентно обслужване за клиентите.

Към края на 2015 г. дейността на Групата се осъществява чрез централата ѝ в град София и 44 клона в страната и 2 клона в Солун (Гърция). Клоновата мрежа обхваща цялата територия на Република България и по този начин Групата предлага пълна гама от банкови услуги в цялата страна.

Групата инвестира усилено в обучението на своите служители с цел създаване на приятна и ефективна работна атмосфера, както и осигуряване на качествено и компетентно обслужване за своите клиенти. ПроКредит Банк се стреми да създаде и поддържа дългосрочни отношения със своите клиенти, базиращи се на взаимно доверие и сътрудничество.

Развитие и резултати от дейността през 2015 година

2015 г. бе година, в която бяха налице предизвикателства за икономиката на страната в условията на стабилизираща се политическа обстановка. В условията на несигурна бизнес среда ПроКредит Банк продължи своите усилия за подобряване на ефективността в работата си, като едновременно се фокусира върху разширяване на капацитета за предоставяне на качествено и компетентно обслужване, както и към изграждане на дългосрочни отношения със своите клиенти. В Групата функционира адекватна институционална структура под формата на специализирани отдели и тясна комуникация между тях и централно управление и клонова мрежа. Промените на процесите в Групата целят повишаване на ефективността и качеството на работа на институцията. В тази връзка през годината бяха реализирани проекти в следните направления:

- Оптимизиране и прецизиране на процеса по привличане на клиенти и одобрение на финансиране, както и изготвяне на индивидуални стратегии за работата с отделните клиенти;
- Консолидиране на различните екипи, както по отношение на експертите връзки с клиенти, които отговарят за обслужването и привличането на бизнес клиенти, така и по отношение на екипите в централно управление, като по този начин се повиши тяхната ефективност и се развиха възможностите им;
- Значително увеличаване на времето, което експертите банкови услуги посвещават на консултиране и активен диалог с клиентите, за да могат да бъдат оценени възможно най-добре потребностите им. Това бе постигнато и посредством създаване на необходимите условия за самостоятелно извършване от страна на клиентите на рутинни банкови операции (вноски и тегления на пари в брой, нареждане на плащания и др.). За целта към края на 2015 функционират 45 24-часови зони, които са оборудвани с необходимите машини, за да могат клиентите да осъществяват най-често използваните банкови услуги по всяко време – дори извън работното време на Групата;
- Прилагане в практиката на високотехнологични решения (пример: биометрични електронни падове за подписване на банкови документи; развиване на възможностите на системата за интернет банкиране (ПроБанкинг);

Годишен консолидиран доклад за дейността (продължение)

Развитие и резултати от дейността през 2015 година (продължение)

Освен със своите клиенти, ПроКредит Банк гради дългосрочни взаимоотношения и със своите служители. Това е заложено от самото начало – със сериозен и прозрачен процес на подбор на бъдещите служители. Стремехът е да се привлекат отдадени личности, които разбират и подкрепят начина, по който работи Групата. Групата се придържа към валидния за цялата ПроКредит група отговорен подход към персонала, като съблюдава своите етични ценности и не толерира проявите на дискриминация. ПроКредит Банк е уверена, че това гарантира успешно бъдещо сътрудничество със служителите, отворена и стимулираща работна среда. Групата е силно ангажирана с предоставянето на възможности за постоянно обучение и развитие на персонала на всички нива. Заедно с политиката за вътрешно израстване на служителите, тези възможности допринасят за изграждането на силен и мотивиран екип.

През 2015 г. основна възможност за присъединяване към екипа на ПроКредит Банк продължи да бъде програма „Млад банкер“. В рамките на програмата участниците придобиват знания и умения, както в дисциплини, свързани с банковото дело, така и в областта на комуникацията и аналитичното мислене. Курсът включва теоретични занятия и практическо обучение в клоновете и обслужващите офиси на ПроКредит Банк. След успешно завършване на шестмесечния курс на обучение, участниците получават предложение за работа в Групата.

През 2015 г. ПроКредит Банк затвърди своята ангажираност към развитието на българския бизнес и насърчаването на спестовна култура и практика на изграждане на семейни активи сред домакинствата в страната. Групата продължи активно да предоставя нови кредити и да подкрепя реализацията на различни бизнес проекти на своите клиенти. Новият бизнес под формата на ново-отпуснати кредити през 2015 г. възлиза на 620 млн. лева, като кредитният портфейл (2015 г.: 1,134 млн. лева) отбеляза стабилен ръст спрямо нивото от края на 2014 г. (989 млн. лева). В резултат на целенасочените усилия на Групата за развитие на спестовна култура сред своите клиенти, както и за привличане на целия им банков бизнес, през 2015 г. депозитите на клиенти отбелязаха солиден ръст спрямо предходната година. Увеличението е в размер на 16.3% в сравнение с края на 2014 г., като към 31.12.2015 г. общата депозитната база е в размер на 1,117 млн. лева (2014 г.: 960 млн. лева), като е важно да бъде отбелязан реализираният ръст в размер на 163.5 млн. лева (или 30.0%) при разплащателните сметки и спестовните влогове. Общата сума на активите се увеличи с 7.0% спрямо края на 2014 г. и достигна 1,537 млн. лева (2014 г.: 1,436 млн. лева). Активните клиенти, обслужвани от ПроКредит Банк към края на 2015 г. са над 111,000.

ПроКредит Банк стратегически се фокусира към обслужването на производствени предприятия, тъй като при тях е налице възможност за устойчиво развитие и тяхната дейност има значителен ефект върху заетостта в отделните региони. През 2015 бяха финансирани повече от 400 подобни фирми, като общата стойност на отпуснатите кредити бе в размер на 100 мил. лева.

Годишен консолидиран доклад за дейността (продължение)

Развитие и резултати от дейността през 2015 година (продължение)

Групата запазва лидерската позиция на българския финансов пазар по отношение на обслужването на земеделски производители, като клиентите земеделски производители надхвърлят 3,000. През 2015 г. на земеделски производители бяха отпуснати кредити на стойност 205 млн. лева, като по този показател Групата е една от водещите кредитни институции в страната. Партньор на Групата по отношение на финансирането на земеделски производители е и Държавен Фонд Земеделие в рамките на Програмата за развитие на селските райони („ПРСР“).

Друг акцент в работата през годината по отношение на бизнес клиентите на Групата, е участието в съвместната инициатива JEREMIE („Съвместни европейски ресурси за микро-, малки и средни предприятия“) на Европейския инвестиционен фонд (EIF) и българското правителство за насърчаване развитието на българските предприемачи в рамките на Оперативна Програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика 2007-2013“ на Европейския съюз („ЕС“). По програмата за гаранционна схема, ПроКредит Банк до края на 2015 е предоставила над 1,450 кредита в размер на 43.8 млн. евро, като е сред водещите финансови институции в България. През декември 2012 г. Банката подписа споразумение за финансиране при облекчени условия с Европейския инвестиционен фонд (ЕИФ) за следващия етап на инициативата JEREMIE. По линия на новото споразумение от началото на 2013 г. Банката предоставя бизнес кредити с облекчени условия за обезпечение, както и с двойно по-ниски лихви и такси спрямо текущите нива според лихвения бюлетин. От общо договорените с ЕИФ средства по програмата за финансиране чрез споделяне на риска в размер на 55.5 млн. евро, Банката е усвоила 53 млн. евро до края на 2015, а отпуснатите кредити по програмата към края 2015 г. са в размер на 136.6 млн. евро, предоставени на над 1,400 малки и средни предприятия. ПроКредит Банк ще продължи съвместната работа с ЕИФ по програмите за финансиране на малки и средни предприятия и през 2016 г.

Важен аспект в дейността на Групата е ангажираността ѝ в дейности, насочени към опазване на околната среда и подобряване на енергийната ефективност. Всички банки принадлежащи към ПроКредит групата задават високи стандарти по отношение на ефекта от техните операции върху околната среда. Банките ПроКредит имат тристранен подход към предизвикателствата, свързани с опазването на околната среда:

Първи стълб: Вътрешна система за управление на околната среда – във вътрешната организация на работа на Групата е въведен подход за по-доброто разбиране и подобряването на устойчивото потребление на енергия и ефекта на Групата върху околната среда.

Втори стълб: Управление на риска за околната среда при кредитиране – внедрена система за опазване на околната среда на базата на постоянна оценка на кредитния портфейл (включително отхвърляне на искания за кредит от предприятия участващи в дейности, които се считат за носещи риск за околната среда).

Трети стълб: Популяризирането на „зелени финанси“ – ПроКредит Банк цели да популяризира икономическото развитие, което е максимално съобразено с устойчивото използване на околната среда. Това на практика означава ангажиране в проекти, които се реализират в следните направления: (1) Подобряване на енергийната ефективност; (2) Производство на енергия от възобновяеми източници; (3) Мерки с благоприятно въздействие върху околната среда. Групата изгражда необходимия административен и експертен капацитет, които да ѝ позволят да бъде още по-активна в подкрепата си за реализацията на подобни проекти на своите клиенти.

Годишен консолидиран доклад за дейността (продължение)

Развитие и резултати от дейността през 2015 година (продължение)

Групата прилага специално разработена вътрешна методология, която позволява извършването на анализ и оценка на инвестициите на клиентите в областта на енергийната ефективност и опазването на околната среда. През 2015 г. ПроКредит Банк финансира, както бизнес клиенти, така и физически лица при осъществяване на тези т. нар. „зелени“ проекти. Сумата на кредитите, предоставени на бизнес клиенти в тази област, възлиза на 96.8 млн. лева към 31.12.2015 г., докато тези на физически лица са на стойност 2.1 млн. лева, като „зеленият“ портфейл на Групата реализира общ ръст от 68% през 2015 г. спрямо края на 2014 г. Основен фокус в бизнес дейността на Групата и през 2016 г. ще бъде финансирането на проекти, свързани с подобряване на енергийната ефективност и опазването на околната среда.

През годината ПроКредит Банк продължи да насърчава своите клиенти да ползват различните възможности за електронно и безкасово обслужване като интернет и телефонно банкиране, използване на банкови карти и различни устройства, които са на разположение в банковите клонове или 24-часовите зони за обслужване. Този подход в работата спестява време на клиентите, като същевременно позволява служителите да се фокусират върху качество на обслужването и консултации с клиентите. Показателно е, че към края на 2015 г. над 85% от клиентите ползват единствено електронни услуги в Групата (чрез машини или ПроБанкинг).

По отношение на качеството на активите на Групата в резултат на организирания и структуриран подход в работата с проблемни кредити, нивото на подобни експозиции е значително по-ниско от средното за банковата система. Към 31.12.2015 г. нетните експозиции (след приспадане на провизиите за обезценка) в просрочие над 90 дни възлизат на 2.5% от общия кредитен портфейл, докато аналогичният показател за банковата система към същата дата според данните публикувани от БНБ е 15.9%. Основният показател, който Групата наблюдава в процеса на управление на кредитния риск – съотношението на сумата от кредитите в просрочие над 30 дни към общия кредитен портфейл – възлиза на 3.3% към 31.12.2015 г. (2014 г.: 4.1%).

Финансови показатели

Изложените по-долу финансови показатели се базират на годишния финансов отчет, изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансови отчети.

Отчет за приходи и разходи

Нетен доход от лихви

През финансовата 2015 г. отчетената сума на нетните приходи от лихви възлиза на 68,720 хил. лева. (2014 г.: 68,388 хил. лева), като промяната спрямо предходната година е увеличение в размер на 0.5%.

Приходи от лихви – приходите от лихви в размер на 81,113 хил. лева почти изцяло се формират от приходи от лихви от отпуснати кредити (99.0%), докато приходите от лихви от ценни книжа и пласменти в други банки са съответно 0.9% и 0.1% от общо лихвените приходи. В сравнение с 2014 г. (91,701 хил. лева) общите приходи от лихви намаляват със 11.5%, като основните причини са намаляващите лихвени проценти, прилагани по кредитите. Очаква се намалението на лихвените проценти да се запази и през 2016 г.

Годишен консолидиран доклад за дейността (продължение)

Финансови показатели (продължение)

Разходи за лихви – общите разходи за лихви през 2015 г. възлизат 12,393 хил. лева (2014 г.: 23,313), като основният разход за лихви (58.7%) е сформирани от лихвите по депозити на клиенти и е в размер на 7,273 хил. лева. Останалите разходи за лихви се дължат на лихвите, начислени по привлечени средства от банки и други финансови институции, в размер на 5,120 хил. лева (41.3%). В сравнение с 2014 г. е налице намаление от 46.8% в общите разходи за лихви. Това е в резултат на по-ниската цена на финансиране на Групата през 2015 г. в сравнение с 2014 г., както по отношение на депозитите от клиенти, така и по отношение на финансирането от финансови институции, като това е свързано с намалението на пазарните лихвени нива, както в България, така и на европейските пазари. Също така през 2015 г. Групата оптимизира финансирането си от банки и международни финансови институции, като изплати една част от него. Редуцирането на разходите по привлечените средства се очаква да продължи и през 2016 г., като резултат от увеличаващото се ниво на депозити в банковата система.

Нетен доход от комисиони

Отчетеният нетен размер на приходи от комисиони възлиза общо в размер на 19,686 хил. лева (2014 г.: 19,266 хил. лева), като е налице 2.2% общ ръст.

Приходи от комисиони – общият размер на приходите от комисиони възлиза на 21,261 хил. лева и в сравнение с 2014 г. (20,615 хил. лева). Налице е ръст на приходите от такси и комисиони в размер на 3.1%.

Разходи за комисиони – общият размер на разходите за комисиони възлиза на 1,575 хил. лева. В сравнение с 2014 г. (1,349 хил. лева) общият размер на платените такси се увеличава с 16.8%.

Нетен доход от търговски операции

Общият размер на нетния доход от търговски операции през 2015 г. възлиза на 5,841 хил. лева (2014 г.: 4,341 хил. лева) като налице е сериозен ръст от 34.6%. Сумата на нетния доход от търговски операции включва приходи от валутни операции и валутни преоценки.

Други приходи/ разходи от дейността

Най-големите приходни суми като относителен дял в тази позиция представляват: нетните приходи, свързани с продажбата, отдаването под наем и управлението на дълготрайни активи; възстановени суми по данъци; приходи от услуги, предоставени на институции от ПорКредит групата. Също така, основно перо от тази позиция представляват разходите, свързани с обезценка и администриране на придобити активи, които са били обезпечения по проблемни кредитни вземания – тяхната сума е (3,091) хил. лева през 2015 г., като остават на почти същото ниво в сравнение с 2014 г.

Годишен консолидиран доклад за дейността (продължение)

Финансови показатели (продължение)

Разходи по Отчета за приходи и разходи

Разходи за обезценка на финансови активи – през 2015 г. Групата е начислила разходи за обезценка на кредити в размер на 6,180 хил. лева, което представлява повече от двойно увеличение спрямо 2014 г. (2,772 хил. лева). Повечето разходи за обезценка на кредити през 2015 г. съответстват на ръста на кредитния портфейл, като същевременно се запазва високото качество на кредитния портфейл през изминалата година.

Разходи за дейността – общата сума на разходите за дейността на Групата за 2015 г. възлизат на 53,194 хил. лева, което означава намаление от 11.8% спрямо равнището от 2014 г. (60,315 хил. лева). През годината висок приоритет бе поставен по отношение на оптимизация на различни процеси, както и на локациите, чрез които Групата упражнява своята дейност. Рутинните операции бяха насочени към различни канали за високотехнологично банкиране, докато определени дейности, които не са свързани с основната дейност на Групата, се възлагат на специализирани външни предприятия (т. нар. outsourcing). Това позволява сумата на разходите да се редуцира, като същевременно се подобрява ефективността в дейността на Групата.

Разпределението на разходите по направления по Отчета за приходи и разходи за 2015 г. е, както следва:

- разходи за персонала: 19,784 хил. лева (2014 г.: 25,171 хил. лева);
- разходи за наем: 4,003 хил. лева (2014 г.: 6,785 хил. лева);
- разходи за амортизации на активи: 5,452 хил. лева (2014 г.: 5,527 хил. лева)
- плащания към Фонда за гарантиране на влоговете: 6,236 хил. лева (2014: 4,283 хил. лева);
- други разходи за дейността: 17,719 хил. лева (2014 г.: 18,549 хил. лева).

Финансов резултат

Финансовият резултат на Групата преди данъчно облагане е в размер на 32,050 хил. лева (2014 г.: 26,472 хил. лв.), а след облагане нетната печалба е в размер на 28,669 хил. лева (2014 г.: 23,532 хил. лева). Групата отчита увеличение на печалбата с 21.8%, като намалението на приходите от дейността в резултат на по-ниските лихвени приходи се компенсира от по-ниските разходи за лихви и административни разходи. Възвращаемостта на собствения капитал за 2015 г. е 15.4% (2014 г.: 13.6%), като по този показател ПроКредит Банк е сред първите три институции в банковата система през 2015 г. и 2014 г.

Отчет за финансово състояние

АКТИВИ

Към 31.12.2015 г. активите на ПроКредит Банк по балансова стойност възлизат на 1,536,646 хил. лева (2014 г.: 1,435,938 хил. лева), като е налице ръст от 7.0% спрямо предходната година.

Парични средства и наличности по сметки в БНБ

Парични средства и наличности по сметки в БНБ към 31.12.2015 г. възлизат на 199,210 хил. лева (2014 г.: 201,246 хил. лева). Изменението спрямо предходната година е минимално намаление от 1.0%.

Годишен консолидиран доклад за дейността (продължение)

Финансови показатели (продължение)

Вземания от други банки

Вземанията от други банки към 31.12.2015 г. възлизат на 102,571 хил. лева (2014 г.: 138,119 хил. лева), като спрямо предходната година е налице намаление от 25.7%. Вземанията към края на 2015 г. са формирани от наличности по разплащателни сметки и депозити към банки.

Финансови активи на разположение за продажба

Финансовите активи на разположение за продажба към 31.12.2015 г. са в размер на 28,012 хил. лева (31.12.2014 г.: 29,450 хил. лева). Включват се две основни групи от активи: (1) инвестиции в държавни ценни книжа, които се третират като ликвиден буфер (19,750 хил. лева) и (2) притежавани акции в дружества, които изпълняват дейности по финансово посредничество (8,262 хил. лева). Групата не инвестира във финансови инструменти с цел извличане на спекулативни печалби, като това е регламентирано в политиките за управление на риска.

Към края на 2015 г. общата сума на ликвидните активи на Групата (парични средства и наличности по сметки в БНБ, вземания от други банки и инвестиции в държавни ценни книжа) възлиза на 321,531 хил. лева (2014 г.: 367,868 хил. лева), което е намаление от 12.6% спрямо 2014 г. Това съответства на високо ниво на съотношението между сумата на ликвидните активи и депозитите на клиенти, което към 31.12.2015 г. е 28.8% (31.12.2014 г.: 38.3%). Увеличеното ниво на ликвидност към края на 2015 г. е в резултат на ръста на привлечените депозити от граждани и нефинансови предприятия. Високите нива на ликвидност съчетани с ниското търсене на кредити се очаква да доведат през 2016 г. до допълнително намаление на лихвените проценти, прилагани, както по кредити, така и по депозити.

Кредити на клиенти

Предоставените кредити на клиенти заемат основен дял в активите на Групата и към 31.12.2015 г. балансовата стойност на тези активи възлиза на 1,133,551 хил. лева или 73.8% (2014 г.: 68.9%) от общо активи. Спрямо 2014 г. (988,764 хил. лева) сумата на кредитния портфейл отбелязва ръст от 14.6%. Реализираният ръст се свързва с активното таргетиране на бизнес клиенти с устойчив бизнес модел, високо качество на управление и ясна визия за развитие.

Групата е фокусирана в цялостното обслужване на много малки, малки и средни предприятия (включително собствениците на бизнеса). Поради това кредитният портфейл на тези клиенти заема доминираща част от общия портфейл на ПроКредит Банк – към 31.12.2015 сумата възлиза на 1,096,888 хил. лева или 96.8%.

Дълготрайни активи

Балансовата стойност на дълготрайните активи към 31.12.2015 г. възлиза на 50,452 хил. лева, като спрямо предходната година (48,709 хил. лева) се отчита увеличение с 3.6%. Направените инвестиции през 2015 са свързани с изграждането на 24-часови зони, подобрения на ИТ инфраструктура, заплащане на лицензионни такси за използван софтуер и др.

Годишен консолидиран доклад за дейността (продължение)

Финансови показатели (продължение)

Други активи

Към 31.12.2015 г. другите активи на Групата възлизат на 22,717 хил. лева (2014 г.: 29,641 хил. лева), като изменението е намаление от 23.4%. Основен дял в тази позиция заемат активите, придобити в резултат на неизпълнение на договори за кредити – тяхната сума е 19,727 хил. лева или 86.8% от общата сума на други активи. За тези активи са налице активни мерки за тяхната продажба, свързани с наличие на маркетингово промотиране и план за реализацията им.

ПАСИВИ

Привлечени средства от банки и институции

Към 31.12.2015 г. общият размер на привлечените средства от банки и институции възлиза на 210,825 хил. лева, като в тази сума са включени 53,897 хил. лева вземания от банки и 156,928 хил. лева привлечени средства от международни финансови институции. В сравнение с 2014 г. (287,974 хил. лева) общият размер на финансирането от тези контрагенти намалява с 26.8%, като намалението е свързано основно с направени плащания по договори с ЕБВР, Европейския Фонд за Югоизточна Европа и част от договорите с KfW.

Привлечени средства от клиенти

Към 31.12.2015 г. привлечените средства от клиенти на Групата възлизат на 1,116,585 хил. лева (2014 г.: 960,010 хил. лева). Прямо предходната година привлечените средства от клиенти отбелязват солиден ръст от 16.3%. В структурно отношение се увеличава относителният дял на депозитите на виждане и спестовните влогове в общата сума на привлечените средства, като в края на 2015 г. достига 63.5% (2014 г.: 56.8%). Изменението е свързано с привличането на бизнес клиенти и цялостния им банков бизнес, както и с възможностите за активно управление и използване на средствата, които са налични по разплащателни сметки и спестовни влогове.

Собствен капитал

Собственият капитал на Групата включва акционерен капитал, премиен резерв в размер на 139,130 хил. лева, неразпределена печалба и резерви в размер на 63,571 хил. лева. През 2015 г. Банката изплати дивиденди от реализираната печалба за 2013 г. и 2014 г. в размер на 8,502 хил. лева.

Годишен консолидиран доклад за дейността (продължение)

Финансови показатели (продължение)

Структура на акционерния капитал

Акционерният капитал в размер на 135,634 хил. лева е разпределен в 135,634 хиляди акции с номинална стойност 1 лев всяка. Всяка акция дава едно право на глас на притежателя си. Сумата на акционерния капитал на Групата е, както следва:

Акционер	2015		2014	
	Брой акции (хил. бр.)	Дял (%)	Брой акции (хил. бр.)	Дял (%)
ПроКредит Холдинг	135,634	100.0%	135,634	100.0%
Общо акции	135,634	100.0%	135,634	100.0%

Важни събития, които са настъпили след датата, към която е съставен годишният финансов отчет

След датата на финансовия отчет не са настъпвали събития, които да окажат влияние върху финансовото състояние на Групата.

Структура на Групата

Към 31 декември 2014 г. Групата оперира с 44 клона на територията на страната и 2 клона в чужбина. Централният офис на Групата и нейната администрация се помещава на адрес: гр. София, бул. „Тодор Александров” N 26. Персоналът на Групата към 31 декември 2015 г. се състои от 470 служители (не се включват служители по майчинство или заети в спомагателни дейности).

Финансови инструменти и управление на финансовия риск

Използваните от Групата финансови инструменти, политиката по тяхното оценяване и представяне, както и експозицията на Групата по отношение на кредитен, пазарен и ликвиден риск са описани в годишния финансов отчет.

Предвиждано развитие на ПроКредит Банк (България) ЕАД и цели през 2016 година

Очакванията по отношение на икономическото развитие през 2016 г. са да се реализира минимален ръст на брутния вътрешен продукт (БВП) в рамките на 1.5% на годишна база (източник: Европейска комисия, http://ec.europa.eu/economy_finance/eu/). Същевременно са налице различни предизвикателства, като потенциално намаление на износа, продължаващо високо ниво на безработица и ниско потребление, ниско равнище на преките чуждестранни инвестиции и очаквани дефицити на държавния бюджет, които могат да влияят негативно върху ръста на БВП и икономическото развитие на страната. Текущото възстановяване на българската икономика зависи и от развитието на външните партньори от ЕС, както и на оптималното оползотворяване на структурните фондове от ЕС.

От своя страна българският банков сектор придоби значителен опит от работата си в условията на икономически застой. Продължителността на този период поставя на дневен ред въпроси, свързани с ефективността, липсата на търсене на кредит и управлението на проблемни вземания. Банките започват 2016 г. с високи равнища на ликвидност и капитализация, което гарантира стабилност за клиентите им, като насоката на дейността им се очаква да бъде към управление на съществуващия кредитен портфейл, както и привличане на клиенти с нисък кредитен риск и устойчив модел на бизнес развитие.

Годишен консолидиран доклад за дейността (продължение)

Предвиждано развитие на ПроКредит Банк (България) ЕАД и цели през 2016 година (продължение)

В унисон с пазарната ситуация, ПроКредит Банк ще продължи да залага на разумен подход в кредитирането към малките и средни предприятия, като целта е да се заздравят тяхната стабилност, подобри тяхната ефективност и ускори развитието и растежа им. Групата ще поддържа дългосрочните отношения с настоящите си клиенти, като разширява и задълбочава бизнес отношенията си с тях, като целта е да бъде единствена банка на обслужване за своите клиенти. Активното привличане на нови клиенти ще продължи да бъде основен фокус в бизнес стратегията на ПроКредит Банк. Едновременно с това през 2016 г. Банката ще продължи да полага усилия за запазване и подобряване качеството на кредитния портфейл. Групата ще остане печеливша институция в резултат от високата ефективност и разширяващите се бизнес отношения със своите клиенти. Предизвикателство ще бъде запазването на равнището на оперативните приходи в условията на едновременно намаление на лихвения марж и ограниченото финансиране на инвестиции от предприятията. Едновременно с това, високото качество на активите и оптимизираната структура на Групата, ще имат за резултат по-ниски разходи за обезценка и административни разходи. Нивата на ликвидност и капиталова адекватност ще продължат да бъдат високи, предоставяйки необходимите буфери в дългосрочен план.

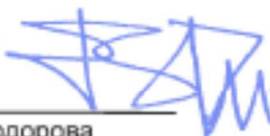
Стратегията за развитие на Групата за 2016 г. е в съответствие с нейната бизнес философия: ПроКредит Банк вярва, че откритата и активна комуникация с клиентите, отговорният подход във всекидневното банкиране, както и много доброто качество на предоставяните услуги, я позиционират като една от банките, представляващи първи избор за клиента. Заедно с това ПроКредит Банк цели да се превърне в надежден и основен партньор на фирми и граждани при осъществяване на проекти в областта на „зелените финанси“ чрез прилагането на завършена методология и експертен потенциал за екологично финансиране като част от комплексния подход на Групата към околната среда.

Отговорности на ръководството

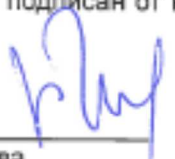
Годишният финансов отчет за 2015 г. е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансови отчети и отразява достоверно имущественото и финансово състояние на Групата и финансовите резултати за отчетния период. Годишният финансов отчет е изготвен на принципа на действащото предприятие, като счетоводната политика на Групата е прилагана последователно и всички преценки и предположения са направени в съответствие с принципа на предпазливост при изготвянето на финансовия отчет за 2015 г.

Ръководството е отговорно за коректното водене на счетоводните регистри, за целесъобразното управление на активите и за предприемането на необходимите мерки за избягването и откриването на евентуални злоупотреби и други нередности.

Годишният доклад за дейността е одобрен от Управителния съвет и подписан от негово име от:

Румяна Тодорова
Изпълнителен директор и
Член на Управителния съвет
30 март 2016 г.

Рени Пейчева
Изпълнителен директор и
Член на Управителния съвет

ProCredit Bank

Част от
ПроКредит Груп

www.procreditbank.bg